

Warszawa, 19 września 2025 r.

**KOMENDANT GŁÓWNY
STRAŻY GRANICZNEJ**

KG-NK-II.0910.2.2025

Egz. pojedynczy

Pan gen. bryg. SG Adam JOPEK

**Komendant
Karpackiego Oddziału Straży Granicznej
im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich
w Nowym Sączu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: *Przygotowanie i udzielanie zamówień publicznych, do których stosuje się przepisy ustawy Pzp zrealizowanej w trybie zwykłym w Karpackim Oddziale Straży Granicznej w Nowym Sączu im.1 Pułku Strzelców Podhalańskich, ul. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich 5, 33-300 Nowy Sącz*¹, ujętej w *Planie Kontroli do realizacji przez Biuro Kontroli Komendy Głównej Straży Granicznej*² na 2025 r. Kontrolę na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*³ w terminie od 30 maja 2025 r. do 30 sierpnia 2025 r., w tym w siedzibie jednostki kontrolowanej od 9 czerwca 2025 r. do 13 czerwca 2025 r., przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

- **kierownik zespołu:** por. SG Karolina Miklaszewska-Gozdecka – ekspert Wydziału II Kontroli Gospodarczo-Finansowej BK KGSG, upoważnienie nr 12/NK/2025 z 30 maja 2025 r.
- **członek zespołu:** mjr SG Cezary Borowski – ekspert Wydziału II Kontroli Gospodarczo-Finansowej BK KGSG, upoważnienie nr 13/NK/2025 z 30 maja 2025 r.

Funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił Komendant KaOSG:

- gen. bryg. SG Stanisław Laciuga: do 21 lutego 2024 r.
- gen. bryg. SG Adam Jopek: od 22 lutego 2024 r.⁴

Fakt przeprowadzenia kontroli, odnotowano w książce kontroli KaOSG⁵.

¹ Zwany dalej KaOSG.

² Zwane dalej BK KGSG.

³ Dz.U. z 2020 r., poz. 224, zwana dalej ustawą o kontroli.

⁴ Decyzja nr 222/kadr/2025 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 19 lutego 2024 r. Akta kontroli, s. 527-528, tom I.

⁵ Książka kontroli KaOSG Rtd nr 33/2016, poz. 3/2025.

I. Zakres kontroli.

1. Przedmiot kontroli.

Realizacja zadań związanych z planowaniem, przygotowaniem i udzielaniem zamówień publicznych w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*⁶.

2. Okres objęty kontrolą.

Kontrolą objęty został okres od 1 stycznia 2024 r. do 28 lutego 2025 r.

II. W ramach kontroli ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Organizacja realizacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych.
2. Planowanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych.
3. Przygotowanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych.
4. Realizacja postępowań o udzielenie zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego i w trybie podstawowym.
5. Nadzór nad realizacją postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Art. 599 ust. 1 ustawy Pzp ustanawia kontrolę zamówień publicznych opartą na kwestionariuszu kontroli, który zawiera szczegółowy opis zagadnień podlegających sprawdzeniu w jej toku, zakres dokumentów, których organ kontroli może żądać od zamawiającego, oraz miejsce na przedstawienie przez zamawiającego informacji o przeprowadzonej kontroli udzielenia zamówienia. Kierownikowi jednostki kontrolowanej, zgodnie z decyzją nr 273 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 9 grudnia 2024 r. w sprawie *określenia wzoru kwestionariusza kontroli zamówień publicznych*⁷, przedstawiono zakres czynności kontrolnych w formie kwestionariusza, dostosowanego do rodzaju zamówienia publicznego, tj. w tym przypadku dostawy, usługi oraz roboty budowlanej, a także trybu, w którym wybrane do kontroli zamówienia publiczne zostały zrealizowane (przetarg nieograniczony i tryb podstawowy).

Oceny działalności jednostki kontrolowanej dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu kryteriów kontroli wynikających z ustawy o kontroli, takich jak: legalność i rzetelność, z uwzględnieniem art. 601 ust. 1 ustawy Pzp, określającego, iż podstawę stwierdzenia, że postępowanie o udzielenie zamówienia zostało przeprowadzone niezgodnie z ustawą, stanowi naruszenie przepisu ustawy, które miało wpływ na wynik tego postępowania.

III. Cel kontroli.

Celem kontroli była ocena procesów związanych z planowaniem, przygotowaniem oraz realizowaniem postępowań, o których mowa w przepisach ustawy Pzp, a także dokumentowanie tych czynności oraz ocena skuteczności nadzoru sprawowanego nad wydatkowaniem środków publicznych w związku z realizacją postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Ponadto, celem kontroli była ocena funkcjonujących mechanizmów kontroli zarządczej z punktu widzenia prawidłowości ich dostosowania do

⁶ Dz. U. z 2024 r., poz. 1320, zwana dalej ustawą Pzp.

⁷ Dz.Urz. KGSG poz. 87.

rozmiarów i zakresów realizowanych zadań oraz zapewnienia najlepszych możliwych relacji pomiędzy ponoszonymi kosztami i osiąganymi efektami⁸.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, celem kontroli było również ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do ich usunięcia.

IV. Ocena skontrolowanej działalności.

W świetle dokonanych ustaleń oraz w oparciu o przyjęte kryteria oceny i mierniki, działania podejmowane w jednostce kontrolowanej w zakresie planowania, przygotowania oraz realizowania postępowań, o których mowa w przepisach ustawy Pzp oceniono **pozytywnie**⁹. Wyniki przeprowadzonych czynności kontrolnych pozwalają na stwierdzenie, że **działania podejmowane w ww. zakresie były zgodne z obowiązującymi przepisami oraz realizowane w sposób rzetelny**.

W pierwszej kolejności poddano ocenie wewnętrzne regulacje prawne oraz przyjęte rozwiązania organizacyjne. W KaOSG obowiązywały wytyczne nr 2 Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Nowym Sączu z dnia 10 marca 2021 r. w *sprawie organizacji zamówień publicznych w Karpackim Oddziale Straży Granicznej z siedzibą w Nowym Sączu prowadzonych na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych*¹⁰. Dokument był zgodny z przepisami powszechnie obowiązującymi i zawierał zarówno rozwiązania wymagane przepisami ustawy (np. zakres zadań komisji przetargowej), jak i rozwiązania nieregulowane ustawą (np. wniosek o wszczęcie postępowania), które wynikały z dobrej praktyki. Jednocześnie ustalono, że wytyczne te, z inicjatywy wewnętrznej KaOSG, będą podlegały korektom usprawniającym i systematyzującym realizację procesu zamówieniowego, co należy ocenić pozytywnie. W niniejszym dokumencie przedstawiono również, rozwiązania, które mogą (np. usankcjonowanie praktyki składów komisji przetargowych) lub muszą (np. sporządzanie notatek z czynności szacowania zamówienia) zostać uwzględnione w planowanych zmianach.

Odnosnie do kwestii organizacyjnych ustalono również, że w sposób właściwy zostały określone zadania Pionu Głównego Księgowego.

Powyższe rozwiązania stanowiły przejaw właściwie realizowanej kontroli zarządczej w zakresie wdrażania, aktualizacji i funkcjonowania przepisów wewnętrznych (m.in. wytycznych oraz zakresów obowiązków) pod kątem ich przydatności, a także adekwatności co do celów, kompetencji i zadań realizowanych przez KaOSG.

⁸ Kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób **zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy**. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji, zarządzania ryzykiem - art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz.U. z 2024 r., poz.1530), zwanej dalej ustawą o *finansach publicznych*.

⁹ Przyjęto trzystopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

¹⁰ Akta kontroli, s. 91-99, tom I. Wytyczne zatwierdzone przez Komendanta KaOSG (pieczęć imienna wraz z podpisem oraz okrągłą pieczęć organu), zwane dalej wytycznymi nr 2.

Pomimo pozytywnych działań KaOSG podejmowanych w obszarze organizacyjno-prawnym, w trakcie kontroli stwierdzono jedno uchybienie w odniesieniu do czynności przygotowania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, tj. brak jednoznacznych zapisów w zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy/pracowników Wydziału Techniki i Zaopatrzenia KaOSG w zakresie przygotowania wniosków o wszczęcie postępowania oraz niezbędnych załączników, w tym opisu przedmiotu zamówienia i wykonywanie czynności na podstawie ustnego polecenia. Powyższe uchybienie wymaga podjęcia działań korygujących.

W zakresie planowania zamówień publicznych stwierdzono, że plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych w okresie objętym kontrolą był wykonany terminowo, zgodnie z ustawą Pzp i obowiązującym w tej kwestii aktem wykonawczym. Jednocześnie stosowano się do przyjętych wewnętrznie rozwiązań określonych w *wytycznych nr 2*.

Przedmiotem kontroli były następujące postępowania o udzielenie zamówień publicznych wszczęte w 2024 r.:

- 1) nr **KA-GK-3.3710.1.2024** – *Sprzątanie pomieszczeń budynków Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu* (tryb podstawowy)¹¹.
- 2) nr **KA-GK-3.3710.2.2024** – *Budowa automatycznej myjni samochodowej zlokalizowanej w budynku nr 5 w m. Nowy Sącz* (tryb podstawowy) – postępowanie unieważnione na podstawie art. 255 pkt 1 ustawy Pzp¹².
- 3) nr **KA-GK-3.3710.3.2024** – *Budowa automatycznej myjni samochodowej zlokalizowanej w budynku nr 5 w m. Nowy Sącz* (tryb podstawowy) – postępowanie unieważnione na podstawie art. 255 pkt 1 ustawy Pzp¹³.
- 4) nr **KA-GK-3.3710.4.2024** – *Dostawa mebli* (tryb podstawowy)¹⁴.
- 5) nr **KA-GK-3.3710.5.2024** – *Dostawa energii elektrycznej do budynków Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu na 12 miesięcy*, (przetarg nieograniczony)¹⁵.
- 6) nr **KA-GK-3.3710.6.2024** – *Dostawa foteli biurowych* (tryb podstawowy)¹⁶.

Na podstawie dokonanych ustaleń stwierdzono, że **w KaOSG prawidłowo realizowano czynności związane z przygotowaniem i udzielaniem zamówień publicznych w ramach kontrolowanych spraw, w tym właściwie przygotowywano dokumenty inicjujące działania niezbędne do wszczęcia postępowań w sprawie ich udzielania. Jednocześnie przestrzegano zasad udzielania zamówień w szczególności uczciwej konkurencji, równego traktowania stron oraz efektywności. Rzetelnie prowadzono dokumentację służbową, ponadto przestrzegano przepisów i przyjętych w KaOSG zasad w zakresie akceptacji, zatwierdzania i podpisywania dokumentów.**

Należy też nadmienić, że postępowania (w tym korespondencja z wykonawcami) prowadzone były w oparciu o portal SMARTPZP oraz EZAMAWIAJĄCY.

¹¹ Zwane dalej postępowaniem nr 1/2024.

¹² Zwane dalej postępowaniem nr 2/2024.

¹³ Zwane dalej postępowaniem nr 3/2024.

¹⁴ Zwane dalej postępowaniem nr 4/2024.

¹⁵ Zwane dalej postępowaniem nr 5/2024.

¹⁶ Zwane dalej postępowaniem nr 6/2024.

Umowy o udzielenie zamówień publicznych zawierały obligatoryjne elementy określone przepisami Pzp, jednocześnie nie stwierdzono klauzul abuzywnych, o których mowa w art. 433 tej ustawy.

Nadzór nad przygotowaniem i realizacją postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, z uwzględnieniem zakresu wykonywanych czynności i posiadanych uprawnień, należy również ocenić jako prawidłowy.

V. Ustalenia kontroli.

1. Organizacja realizacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Podstawy prawne

W okresie objętym kontrolą zamówienia publiczne realizowane były w oparciu o przepisy ustawy Pzp, a także obowiązujące na dzień rozpoczęcia kontroli wytyczne nr 2. Zgodnie ze stanowiskiem Komendanta KaOSG¹⁷ przeprowadzono proces legislacyjny ww. wewnętrznego aktu prawnego na mocy decyzji nr 102 Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 8 sierpnia 2017 roku w sprawie *opracowania, uzgadniania i rejestrowania aktów normatywnych w Karpackim Oddziale Straży Granicznej w Nowym Sączu*¹⁸. Akt ten był dwukrotnie opiniowany przez radcę prawnego, zarówno po opracowaniu przez Pion Głównego Księgowego, jak przed przedłożeniem do zatwierdzenia. Zgodnie z § 7 ust. 2 i 3 decyzji nr 102 komórka organizacyjna właściwa ze względu na przedmiot regulacji, zamieszcza zarejestrowany akt normatywny w wykazie aktów normatywnych znajdujący się na stronie intranetowej KaOSG (co jest traktowane jako publikacja). Wytyczne nr 2 (pełną wersję aktu) dodano do ww. wykazu niezwłocznie po podpisaniu, tj. 10 marca 2021 r.¹⁹, czym zapewniono nieograniczony dostęp do przedmiotowego aktu wszystkim funkcjonariuszom i pracownikom KaOSG.

W wyniku dokonanej analizy nie stwierdzono, aby wytyczne nr 2 zawierały zapisy sprzeczne z ustawą Pzp²⁰.

Komendant KaOSG poinformował²¹, że planowana jest aktualizacja wytycznych nr 2 w następującym zakresie: dostosowanie zapisów uwzględniających uprawnienia Zastępcy Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy logistyczne, rozszerzenie formularza wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego²², zdefiniowanie dokumentacji dotyczącej szacowania wartości zamówienia oraz przypisanie funkcji przewodniczącego oraz sekretarza komisji pracownikom Sekcji Zamówień Publicznych Pionu Głównego Księgowego KaOSG²³. Zespół kontrolerów **pozytywnie ocenia** kierunek planowanych zmian, wskazując jednocześnie w przedmiotowym dokumencie rozwiązania usprawniające mogące być przydatne w tym zakresie, np. regulacje dotyczące szacowania wartości zamówienia i dokumentowania tej czynności.

¹⁷ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

¹⁸ Akta kontroli, s. 695-699, tom I. Zwana dalej decyzją nr 102.

¹⁹ Akta kontroli, s. 700-701, tom I.

²⁰ Szczegółowe odniesienie do zapisów zawartych w wytycznych nr 2 zawiera dalsza część dokumentu.

²¹ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

²² Planowane zmiany w zakresie wniosku: krótki OPZ; proponowane firmy, które należy powiadomić o wszczęciu postępowania; źródła finansowania; osoba odpowiedzialna za przygotowanie i publikację ogłoszenia o wykonaniu umowy.

²³ Zwana dalej Sekcją Zamówień Publicznych lub Sekcją ZP.

Rozwiązania organizacyjne

Strukturę organizacyjną oraz szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych Komendy KaOSG określało zarządzenie nr 30 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 13 maja 2016 r. w *sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Karpackiego Oddziału Straży Granicznej imienia 1 Pułku Strzelców Podhalańskich z siedzibą w Nowym Sączu*²⁴. Zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 8 i § 13 pkt 12, załącznika do regulaminu organizacyjnego KaOSG, komórką organizacyjną właściwą w kontrolowanym obszarze był Pion Głównego Księgowego, do którego obowiązków należało przygotowywanie i prowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w sposób i w zakresie uregulowanym w obowiązujących przepisach, w tym w przepisach dotyczących organizacji tych postępowań w KaOSG. Natomiast § 1 ust. 3 wytycznych nr 2 stanowił, że zamówienia publiczne na dostawy, usługi i roboty budowlane, co do których wymagane było stosowanie ustawy Pzp udzielane były za pośrednictwem Sekcji ZP.

Na podstawie *Wewnętrznego podziału zadań pionu Głównego Księgowego Karpackiego Oddziału Straży Granicznej*²⁵ pion ten podlegał bezpośrednio Komendantowi KaOSG. Zgodnie ze strukturą etatową w jego skład wchodziły następujące stanowiska i komórki organizacyjne: Główny Księgowy, Zastępca Głównego Księgowego, stanowiska samodzielne oraz sekcje²⁶, którymi kierowali kierownicy. Nadzór merytoryczny nad realizacją zadań Sekcji Zamówień Publicznych, powołanej głównie do realizacji postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na zasadach i trybach określonych w ustawie Pzp, sprawował Zastępca Głównego Księgowego. Natomiast Kierownik Sekcji ZP podlegał bezpośrednio Głównemu Księgowemu.

Szczegółowy zakres obowiązków Głównego Księgowego określony został w decyzji nr 21 Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 2 marca 2021 r. oraz decyzji nr 34 Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 31 stycznia 2025 r.²⁷, w których określono, że odpowiadał on za przygotowanie, organizowanie, nadzorowanie oraz kontrolowanie wykonywania zadania, którego treść określono analogicznie jak w regulaminie organizacyjnym KaOSG.

Kwestie merytoryczne w kontrolowanym obszarze przypisano kierownikowi Sekcji ZP, a także pracownikowi tej komórki, na mocy zakresów obowiązków i uprawnień, odpowiednio kierownika oraz specjalisty Sekcji Zamówień Publicznych²⁸. Do obowiązków kierownika należał nadzór nad prowadzonymi postępowaniami lub przygotowywanie i prowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych (ppkt 1)²⁹ oraz inne

²⁴ Dz. Urz. KGSG poz. 25 z późn. zm., zwane dalej regulaminem organizacyjnym KaOSG.

²⁵ Akta kontroli, s. 235-241, tom I. Wydany i zatwierdzony przez Komendanta KaOSG 20 kwietnia 2017 r., zgodnie z § 18 ust. 2 i 3 zarządzenia nr 19 Komendanta Głównego Straży Granicznej w *sprawie utworzenia placówek i dywizjonów, określenia ich terytorialnego zasięgu działania, a także określenia szczegółowego zakresu zadań terenowych organów Straży Granicznej oraz organizacji komend oddziałów, placówek i dywizjonów* (Dz.Urz. KGSG z 2016 poz. 108), zwane dalej zarządzeniem nr 119 KGSG.

²⁶ Sekcja Księgowości i Rozliczeń, Sekcja Rachuby i Płac oraz **Sekcja Zamówień Publicznych**.

²⁷ Akta kontroli, s. 269-274, tom I. W *sprawie określenia szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień na stanowiskach służbowych zastępców Komendanta Oddziału, głównego księgowego, naczelników wydziałów, kierownika zespołu – audytora wewnętrznego, kierownika Służby Zdrowia, komendantów placówek oraz innych bezpośrednio podlegających i nadzorowanych przez Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej*, zwane dalej: decyzją kompetencyjną nr 21 z 2021 r. oraz decyzją kompetencyjną nr 34 z 2025 r.

²⁸ Akta kontroli, s. 290-292, 296-298, tom I.

²⁹ W tym punkcie szczegółowo wymieniono zakres prac oraz dokumentów, za których wykonanie lub sporządzenie odpowiedzialność ponosił kierownik Sekcji Zamówień Publicznych.

zadania z tego obszaru, w tym m.in. dotyczące planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych, prowadzenia rejestrów, jak również parafowania i uzgadniania umów zawieranych w trybie ustawy Pzp. Zespół kontrolerów **pozytywnie ocenia** wprowadzenie do zakresu zadań kierownika Sekcji ZP zapisów dotyczących nadzoru nad zamówieniami realizowanymi, zgodnie z wytycznymi Komendanta KaOSG, bezpośrednio przez poszczególne komórki zaopatrujące; obowiązku bieżącego informowania Głównego Księgowego o stwierdzonych nieprawidłowościach w otrzymanych dokumentach, a także bezzwłocznego sygnalizowania zagrożeń w zakresie przekroczenia progów uprawniających do zakupów realizowanych samodzielnie przez komórki organizacyjne. Tego rodzaju rozwiązanie z punktu widzenia kierownika zamawiającego jest o tyle istotne i użyteczne, że pozwala zapobiegać zarówno niewłaściwemu określaniu progów lub trybów, jak i bezpodstawnemu dzieleniu zamówień publicznych w celu obejścia przepisów ustawy (także w sposób niezawiniony).

Niezależnie od powyższego trzeba zwrócić uwagę na kwestię struktury etatowej i faktycznego ukompletowania Sekcji Zamówień Publicznych. Zgodnie z przedstawioną informacją³⁰ w strukturze etatowej było 5 etatów (kierownik, 2 specjalistów, 2 starszych inspektorów), z czego obsadzone zostały tylko 2 etaty, tj. kierownika Sekcji ZP oraz specjalisty, z tym że, co warto podkreślić, pracownik zajmujący stanowisko specjalisty objęty był ochroną przedemerytalną. Komendant KaOSG³¹ wyjaśnił, że obsada etatowa pracowników w Sekcji Zamówień Publicznych wynosiła 40% ukompletowania, a Pionu Głównego Księgowego łącznie 53,85%. Komendant KaOSG zwracał się z prośbą do Komendanta Głównego SG (za pośrednictwem Dyrektora Biura Kadr i Szkolenia KGSG) o zwiększenie poziomu zatrudnienia. Jednak z uwagi na ograniczone możliwości zatrudnienia pracowników, 21 lutego 2025 r. wnioskowano do Komendanta Głównego SG o zmianę w Etacie nr 3 Karpackiego Oddziału Straży Granicznej³². W wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosku w Pionie Głównego Księgowego dodano stanowisko „starszy kontroler” z możliwością obsadzenia ww. stanowiska przez funkcjonariusza, który po odpowiednim przeszkoleniu i przygotowaniu będzie mógł wykonywać czynności w zastępstwie innych pracowników pionu. Jak zapewnił Komendant KaOSG ***nadal będą prowadzone działania zmierzające do utrzymania ciągłości procesów w zakresie zamówień publicznych.***

Biorąc powyższe pod uwagę Komendant KaOSG, poinformował również, że dotychczas obsada Sekcji Zamówień Publicznych PGK zapewniała ciągłość realizacji procedur, co było możliwe z uwagi na niską liczbę prowadzonych postępowań oraz fakt, iż pracownicy planując urlopy wypoczynkowe uwzględniali terminy wynikające z planów postępowań o udzielenie zamówień na dany rok, nie przebywali na długotrwałych absencjach chorobowych. Zadania Sekcji Zamówień Publicznych były rozdzielone na dwóch pracowników, a w przypadku nieobecności jednej z nich, druga przejmowała dodatkowe obowiązki.

Pomimo tego, że podejmowane były działania mające na celu zapobieganie przerwaniu ciągłości pracy w Sekcji ZP, należy pamiętać, że prawidłowe wykonywanie zadań z zakresu zamówień publicznych wymaga wiedzy specjalistycznej i niezbędnego doświadczenia, co aktualna obsada tej komórki gwarantuje. Jednakże jakakolwiek zmiana

³⁰ Akta kontroli, s. 248, tom I. Datowana na 12 czerwca 2025 r.,

³¹ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

³² Akta kontroli, s. 601-609, tom I. Pismo nr KA-KS-2.1134.12.2025 GB z 21 lutego 2025 r.

(np. rozwiązanie stosunku pracy z uwagi na bardziej intratną ofertę na zewnętrznym rynku pracy) może spowodować przerwanie ciągłości w funkcjonowaniu komórki. Warto zatem rozważyć rozwijanie kompetencji innych funkcjonariuszy lub pracowników, chociażby poprzez mentoring polegający na dzieleniu się wiedzą, umiejętnościami i doświadczeniem, co może pomóc w zbudowaniu zaplecza merytorycznego w tym obszarze, a także, w przypadku ograniczeń finansowych, stosowanie innych narzędzi motywacyjnych dostępnych w korpusie służby cywilnej. Istnieje bowiem niezaprzeczalne ryzyko dla kierownika jednostki organizacyjnej, w przypadku błędów w zakresie przygotowania i przeprowadzenia procedury zamówieniowej, polegające po pierwsze, na jego indywidulanej odpowiedzialności z zakresu dyscypliny finansów publicznych, a po drugie odpowiedzialności jako dysponenta środków publicznych za ich gospodarne wydatkowanie.

Poza Sekcją Zamówień Publicznych, obowiązki w zakresie planowania, przygotowania postępowań o udzielenie zamówień publicznych (w tym m.in. szacowanie wartości zamówienia, sporządzenie wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz opis przedmiotu zamówienia³³), a także prowadzenia tych postępowań (udział w pracach komisji przetargowych) wykonywał Wydział Techniki i Zaopatrzenia KaOSG³⁴, na co wskazywała analizowana dokumentacja. Zgodnie z decyzją kompetencyjną nr 21 z 2021 r. oraz nr 34 z 2025 r. nadzór³⁵ nad tym Wydziałem sprawował Zastępca Komendanta KaOSG odpowiedzialny za sprawy logistyczne. Do jego obowiązków należało nadzorowanie realizacji procedur związanych z udzielaniem zamówień publicznych na dostawy, wykonywanie usług i robót budowlanych w ramach przyznanych środków finansowych dla WTiZ, Wydziału Łączności i Informatyki, Służby Zdrowia (...) i Wydziału Kadr i Szkolenia³⁶. W § 14 pkt 11 załącznika do regulaminu organizacyjnego KaOSG zawarta była ogólna regulacja, określająca że do szczegółowego zakresu zadań WTiZ należało planowanie, realizacja zgodnie z planem finansowym i ocena realizacji wydatków budżetowych w układzie paragrafowym i zadaniowym zgodnie z właściwością Wydziału. Uszczegółowienie powyższego stanowił Wewnętrzny Podział Zadań Wydziału Techniki i Zaopatrzenia³⁷ gdzie dookreślono m.in., że WTiZ jest komórką organizacyjną KaOSG powołaną do planowania i przygotowywania, zgodnie z przepisami i procedurami, postępowań przetargowych. W skład tej komórki organizacyjnej wchodziło 5 merytorycznych Sekcji³⁸ i do obowiązków każdej z nich należało dokonywanie zakupów (dostaw/usług/robót budowlanych – w zależności od zakresu zadań sekcji) zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami (ustawa Pzp). W szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień na stanowisku Naczelnika Wydziału, i jego Zastępcy³⁹, w zakresie sprawowanego nadzoru, powielono ogólny zapis z § 14 pkt 11 regulaminu organizacyjnego. Natomiast w zakresach obowiązków i uprawnień Kierowników Sekcji⁴⁰: Budownictwa i Obsługi Nieruchomości⁴¹ oraz Gospodarki Mieszkaniowej

³³ Zwany dalej OPZ.

³⁴ Zwany dalej także WTiZ.

³⁵ Kwestia realizacji nadzoru została opisana w rozdziale 5 niniejszego dokumentu.

³⁶ Akta kontroli, s. 683-693, tom I.

³⁷ Akta kontroli, s. 704-713, tom I. Wydany i zatwierdzony przez Komendanta KaOSG 8 września 2017 r., zgodnie z § 18 ust. 2 i 3 zarządzenia nr 119 KGSG.

³⁸ Sekcja Gospodarki Transportowej, Sekcja Techniki Specjalnej, Sekcja Gospodarki Mundurowej i Żywnościowej, Sekcja Budownictwa i Obsługi Nieruchomości, Sekcja Gospodarki Mieszkaniowej i Kwaterunkowej.

³⁹ Akta kontroli, s. 303-309, tom I.

⁴⁰ Dokonano analizy zakresów obowiązków wyłącznie kierowników tych dwóch sekcji zgodnie z zakresem kontroli.

⁴¹ Akta kontroli, s. 318-322, tom I. *Nadzorowanie zakupu usług i robót budowlanych zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych i obowiązującymi w tym zakresie przepisami wykonawczymi.*

i Kwaterunkowej⁴² można znaleźć szczegółowe zapisy dotyczące nadzoru nad zadaniami w obszarze zamówień publicznych.

Sposób realizacji tych obowiązków, a także nadzoru nad nimi, zostanie opisany w dalszej części przedmiotowego dokumentu.

Dodatkowo, na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, Główny Księgowy został upoważniony⁴³ do akceptowania planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych, planów rzeczowo-finansowych, wniosków, specyfikacji warunków zamówienia i innych dokumentów wymienionych w obowiązujących aktach prawnych w sprawie organizacji zamówień publicznych w KaOSG prowadzonych na podstawie ustawy Pzp, do podpisywania korespondencji dotyczącej zamówień publicznych z wyjątkiem korespondencji do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych⁴⁴ oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, a także kontrasygnowania umów jako osoba odpowiedzialna za dysponowanie środkami finansowymi na realizację zamówienia. Nadmienić należy, że Zastępcy Głównego Księgowego nie nadano analogicznych uprawnień.

Tego rodzaju upoważnieniami dysponowali również Zastępcy Komendanta KaOSG⁴⁵, z tym że ich zakres upoważnienia, w zakresie zamówień publicznych, ograniczał się do akceptowania planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych, planów rzeczowo-finansowych, wniosków, specyfikacji warunków zamówienia i innych dokumentów wymienionych w obowiązujących aktach prawnych w sprawie organizacji zamówień publicznych w KaOSG prowadzonych na podstawie ustawy Pzp.

Należy nadmienić, że funkcjonariusze i pracownicy pionu zamówień publicznych oraz pionu techniki i zaopatrzenia uczestniczyli w szkoleniach z zakresu zamówień publicznych. Zgodnie z informacją przedstawioną przez Komendanta KaOSG⁴⁶ wykorzystywano zarówno formę kształcenia stacjonarnego, samokształcenia, jak również kursy e-learningowe i webinary⁴⁷. Ponadto zakupiono dostęp do platformy przetargos.pl oferującej szkolenia w zakresie zamówień publicznych, do której dostęp posiadało 18 osób z komórek zaopatrujących oraz 4 z Pionu Głównego Księgowego.

Podsumowując, przyjęte regulacje prawno-organizacyjne zespół kontrolerów **ocenia pozytywnie**.

W kontekście opisanych powyżej rozwiązań należy krótko odnieść się do kwestii sposobu realizacji kontroli zarządczej w KaOSG. Na podstawie ustawy o finansach publicznych kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Jak wynika z dokonanych ustaleń, procedury kontroli

⁴² Akta kontroli, s. 310-313, tom I. *Nadzór na prowadzonych procedurami udzielania zamówień publicznych w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych i obowiązujące w tym zakresie przepisy wykonawcze z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności w ramach działalności Sekcji Gospodarki Mieszkaniowej i Kwaterunkowej.*

⁴³ Akta kontroli, s. 275-278, tom I. Przyjęte do realizacji upoważnienia: nr 433/21/ST z 9 lipca 2021 r. oraz nr 220/24/ST z 22 kwietnia 2024 r.,

⁴⁴ Zwanego dalej Prezesem UZP.

⁴⁵ Akta kontroli, s. 259-266, tom I. Zastępca Komendanta KaOSG odpowiedzialny za sprawy logistyczne: przyjęte do realizacji upoważnienia: nr 537/21/ST z 25 listopada 2021 r., 81/24/ST z 19 stycznia 2024 r. oraz 218/24/ST z 22 kwietnia 2024 r. Zastępca Komendanta KaOSG odpowiedzialny za sprawy graniczne: przyjęte do realizacji upoważnienie: nr 219/24/ST z 22 kwietnia 2024 r.

⁴⁶ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

⁴⁷ Akta kontroli s. 547-587, tom I. Prowadzone przez Urząd Zamówień Publicznych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, a także komercyjne firmy szkoleniowe np. Nowe Przetargi, czy Open Nexus.

zarządczej w KaOSG były realizowane w oparciu o przepisy decyzji nr 110 Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 31 sierpnia 2022 r. w *sprawie organizacji systemu kontroli zarządczej w Karpackim Oddziale Straży Granicznej*⁴⁸.

Na podstawie analizy decyzji w *sprawie kontroli zarządczej*, dokumentacji służbowej i przedstawionych wyjaśnień stwierdzono, że w KaOSG uwzględniano wydany na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy o *finansach publicznych*: komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w *sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych*⁴⁹. Standardy te stanowią uporządkowany zbiór wskazówek, które osoby odpowiedzialne za funkcjonowanie kontroli zarządczej powinny wykorzystać do tworzenia, oceny i doskonalenia systemów kontroli zarządczej. Opisane zostały w pięciu grupach odpowiadających poszczególnym elementom kontroli zarządczej: środowisko wewnętrzne⁵⁰, cele i zarządzanie ryzykiem⁵¹, mechanizmy kontroli⁵², informacja i komunikacja⁵³, monitorowanie i ocena⁵⁴. Jako przejaw realizacji tych standardów, w kontekście zamówień publicznych, należy wskazać chociażby: uwzględnianie przy sporządzaniu planu działania KaOSG projektu planu finansowego w układzie zadaniowym na kolejny rok, wydanie i aktualizowanie (w przypadku zaistnienia takiej potrzeby) procedur zamówieniowych (wytycznych nr 2), określenie w wytycznych zasad nadzoru nad wytwarzaną dokumentacją w trakcie planowania i przygotowywania zamówień publicznych, właściwy podział obowiązków pomiędzy komórkami organizacyjnymi, odpowiednie kompetencje osób wykonujących zadania z kontrolowanego obszaru i zapewnienie możliwości podnoszenia tych kompetencji, monitorowanie zagrożeń oraz podejmowanie działań zapobiegawczych, nadzór nad realizowanymi czynnościami przez kierownictwo KaOSG.

Dodatkowo w KaOSG realizowany był również komunikat nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2012 r. w *sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem*⁵⁵. Kwestie sposobu realizacji zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem w jednostce wyjaśnił Komendant KaOSG⁵⁶ wskazując, że analizę ryzyka w KaOSG przeprowadza się – zgodnie z zapisami Komunikatu nr 6 – okresowo, raz w roku w sposób udokumentowany oraz na bieżąco – w zakresie zamówień publicznych.

W pierwszym przypadku przeprowadzane czynności są dokumentowane. W okresie objętym kontrolą została sporządzona *Analiza ryzyka do celów i zadań zawartych w Planie działania Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu na 2024 rok*,

⁴⁸ Akta kontroli, s. 760-783, tom I. Zmieniona decyzją nr 109 Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 1 października 2024 r., zwana dalej decyzją w *sprawie kontroli zarządczej*.

⁴⁹ Dz. Urz. MF nr 15, poz. 84.

⁵⁰ Przestrzeganie wartości etycznych, kompetencje zawodowe, struktura organizacyjna, delegowanie uprawnień.

⁵¹ Misja, określenie celów i zadań, monitorowanie i ocena realizacji, identyfikacja ryzyka, analiza ryzyka, reakcja na ryzyko.

⁵² Dokumentowanie systemu kontroli zarządczej, nadzór, ciągłość działalności, ochrona zasobów, szczegółowe mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych, mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych.

⁵³ Bieżąca informacja, komunikacja wewnętrzna, komunikacja zewnętrzna.

⁵⁴ Monitorowanie systemu kontroli zarządczej, samoocena, audyt wewnętrzny, uzyskanie zapewnienia o stanie kontroli zarządczej.

⁵⁵ Dz. Urz. MF poz. 56.

⁵⁶ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

która zawierała identyfikację, analizę i sposób postępowania z ryzykami w zakresie celów i zadań ujętych w *Planie działania KaOSG na 2024 r.*⁵⁷

Natomiast analiza ryzyka realizowana na bieżąco w odniesieniu do obszaru zamówień publicznych polegała na identyfikacji ryzyk każdorazowo w przypadku m.in.: zmiany przepisów ustawy Pzp, przyznaniu środków finansowych/zmiany planu finansowego, zwiększeniu liczby prowadzonych postępowań, a także na każdym z etapów procedury postępowania.

Zespół kontrolerów **pozytywnie ocenia** sposób realizacji zadań w zakresie kontroli zarządczej w KaOSG zwłaszcza w kontekście zgodności z prawem podejmowanych działań⁵⁸.

2. Planowanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

KaOSG, jako zamawiający publiczny, był na mocy art. 23 ust. 1 ustawy Pzp zobowiązany do sporządzenia planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych⁵⁹, jakie przewidywał przeprowadzić w danym roku finansowym oraz do ich zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych⁶⁰ oraz na stronie internetowej zamawiającego. Ustalono, że w BZP zostały opublikowane następujące dokumenty: Plan postępowań o udzielenie zamówień na rok 2024⁶¹ wraz z aktualizacjami⁶². Analogiczne wersje planów zostały zamieszczone na stronie Zamawiającego⁶³.

Na podstawie analizy przedstawionych dokumentów⁶⁴, ustalono, że *Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2024 r.* sporządzony był terminowo, tj. z zachowaniem terminu 30 dni od dnia przyjęcia planu finansowego, zatwierdzonego 23 lutego 2024 r., co było zgodne z art. 23 ust. 1 ustawy Pzp. Ponadto wszystkie zaplanowane wydatki zostały ujęte w Planie rzeczowo-finansowym Karpackiego OSG na 2024 r.

Na podstawie art. 23 ust. 6 ustawy Pzp zostało wydane rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w *sprawie wzoru planu postępowań o udzielenie zamówień*⁶⁵. Plany postępowań o udzielenie zamówień muszą być **sporządzane według wzoru** określonego w ww. rozporządzeniu, który wprowadził rozróżnienie dla postępowań o wartości mniejszej niż progi unijne (pkt 1) i tych o wartości równej lub przekraczającej progi unijne (pkt 2). Ustalono, że analizowany Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych w KaOSG (oraz jego aktualizacje) był sporządzony

⁵⁷ Dotyczyła Wydziału ds. Cudzoziemców, Wydziału Granicznego, Wydziału Operacyjno-Śledczego (tj. komórek realizujących ustawowe zadania SG).

⁵⁸ Zadania zgodne z prawem to określone zadania publiczne, które są wykonywane w granicach wyznaczonych przez przepisy prawa powszechnie obowiązującego, jak też innych regulacji wewnętrznych.

⁵⁹ Akta kontroli, s. 210-234, tom I.

⁶⁰ Zwany dalej BZP.

⁶¹ Zamieszczony w BZP **22 marca 2024 r.**, nr 2024/BZP 00257025/01/P (stan na 4 lipca 2025 r.).

<https://ezamowienia.gov.pl/mo-client-board/bzp/tender-details/2024%2FBZP%2000257025%2F01%2FP>

⁶² Aktualizacja nr 2 - zamieszczona w BZP 18 lipca 2024 r., nr 2024/BZP 00257025/02/P, aktualizacja nr 3 - zamieszczona w BZP 18 września 2024 r., nr 2024/BZP 00257025/03/P, aktualizacja nr 4 - zamieszczona w BZP 3 października 2024 r., nr 2024/BZP 00257025/04/P, aktualizacja nr 5 - zamieszczona w BZP 7 listopada 2024 r., nr 2024/BZP 00257025/05/P

<https://ezamowienia.gov.pl/mo-client-board/bzp/tender-details/2024%2FBZP%2000257025%2F05%2FP> (według stanu na 4 lipca 2024 r.)

⁶³<https://karpacki.strazgraniczna.pl/ko/ogloszenia/zamowienia-publiczne/archiwum/2024/58726,PLAN-POSTEPOWAN-O-UDZIELENIE-ZAMOWIEN-NA-ROK-2024.html> (stan na 4 lipca 2025 r.).

⁶⁴ Akta kontroli, s. 338-385, tom I.

⁶⁵ Dz. U. poz. 2362, zwane dalej rozporządzeniem w *sprawie wzoru planu postępowań o udzielenie zamówień*.

zgodnie z zakresem określonym w rozporządzeniu w sprawie wzoru planu postępowań o udzielenie zamówień⁶⁶.

Niezależnie od przepisów powszechnie obowiązujących planowanie zostało również uregulowane w wytycznych nr 2, zawierających § 3 pt. *Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych*. Ust. 5 wspomnianego paragrafu stanowił, że za terminowe i właściwe przygotowanie częściowego planu postępowań odpowiadał Kupujący⁶⁷, w zakresie zadań pozostających w jego kompetencjach. Na podstawie częściowych planów – zgodnie z § 3 ust. 6 i 7 ww. wytycznych – Sekcja ZP była zobowiązana do sporządzenia planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, który był przedkładany do akceptacji Głównego Księgowego i następnie do zatwierdzenia Komendanta KaOSG. Na podstawie analizy przedstawionych dokumentów stwierdzono, że *Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2024 r.* oraz wszystkie jego aktualizacje zostały zaakceptowane przez Głównego Księgowego i zatwierdzone przez Komendanta KaOSG.

Dodatkowo ustalono, że Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy logistyczne dokonywał akceptacji *aktualizacji Planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych w 2024 r.*, tj. wersja nr 2, wersja nr 4 oraz wersja nr 5 (brak akceptacji wersji nr 1 i 3⁶⁸). Jak wyjaśnił Komendant KaOSG w swoim stanowisku⁶⁹, zgodnie z § 3 ust. 4 wytycznych nr 2 zarówno plan, jak i jego aktualizacje opracowywane były na podstawie częściowych planów postępowań, które były akceptowane przez właściwego Zastępcę Komendanta, a zapisy wytycznych nr 2 nie obligują go do akceptacji zbiorczej wersji Planu. Zespół kontrolerów zgadza się z przedstawioną argumentacją, jednakże stoi na stanowisku, że z punktu widzenia sprawowanego nadzoru, akceptacja ostatecznej wersji *Planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych* oraz jego aktualizacji, powinna być również dokonywana każdorazowo przez Zastępcę odpowiedzialnego za sprawy logistyczne, z uwagi na jego merytoryczną właściwość.

3. Przygotowanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Wniosek o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁷⁰.

W KaOSG postępowania o udzielanie zamówień publicznych przeprowadzano w oparciu o wnioski o wszczęcie postępowania. Kwestię tę regulował § 4 wytycznych nr 2 wskazując, że obowiązek przygotowania wniosku, zgodnego ze wzorem określonym w załączniku nr 4 do ww. wytycznych, spoczywał na kupującym⁷¹. Na podstawie § 4 ust. 6 wniosek o wszczęcie postępowania powinien przejść odpowiednią ścieżkę służbową⁷²,

⁶⁶ Pozycja planu, przedmiot zamówienia, przewidywany tryb albo procedura udzielenia zamówienia, orientacyjna wartość zamówienia, przewidywany termin wszczęcia postępowania, informacje dodatkowe, informacja na temat aktualizacji.

⁶⁷ Akta kontroli, s. 714-755, tom I. Osoby posiadające **upoważnienie** Komendanta KaOSG **do zaciągania zobowiązań**. Na podstawie decyzji: nr 49 Komendanta KaOSG z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie *powierzenia niektórych obowiązków w zakresie gospodarki finansowej*, nr 89 Komendanta KaOSG z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie *powierzenia niektórych obowiązków w zakresie gospodarki finansowej*, nr 93 Komendanta KaOSG z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie *powierzenia niektórych obowiązków w zakresie gospodarki finansowej*, do zaciągania zobowiązań w imieniu Komendanta KaOSG, w zakresie wydatków rzeczowych, upoważnieni byli **naczelnicy komórek zaopatrujących** do wysokości przyznanego limitu w planie finansowym na dany rok budżetowy.

⁶⁸ Akta kontroli, s. 210-211, 220-221, tom I.

⁶⁹ Akta kontroli, s. 4-8, tom III.

⁷⁰ Zwany dalej wnioskiem o wszczęcie postępowania lub wnioskiem.

⁷¹ Akta kontroli, s. 714-755, tom I.

⁷² Akceptacja przez Kupującego, przekazanie do Kierownika Sekcji ZP, uzgodnienie przez Kierownika Sekcji ZP pod względem kompletności danych potrzebnych do wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

zakończoną akceptacją i zatwierdzeniem przez Komendanta KaOSG. Stwierdzono, że wnioski dotyczące kontrolowanych postępowań, z wyjątkiem postępowania nr 5/2024 (o czym mowa niżej), akceptowane były zgodnie z określoną w wytycznych procedurą⁷³.

Ustalono ponadto, że wnioski spełniały wymogi proceduralne, co do zakresu⁷⁴ oraz niezbędnych załączników⁷⁵ (wymaganych w danym trybie). Wszystkie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzone w KaOSG w 2024 r. zostały, po zatwierdzeniu przez Komendanta KaOSG, zarejestrowane w *rejestrze postępowań o udzielenie zamówień publicznych Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Nowym Sączu* stosownie do § 4 ust. 7 wytycznych nr 2⁷⁶:

- a. Wniosek o wszczęcie postępowania nr 1/2024⁷⁷ został zatwierdzony 25 marca 2024 r. przez Komendanta KaOSG⁷⁸. Treść wniosku odpowiadała wymaganiom określonym w § 4 ust. 3 i 4⁷⁹ wytycznych nr 2. Przedmiotowy wniosek został zaakceptowany przez Głównego Księgowego i Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy logistyczne, co było zgodne z § 4 ust. 6 pkt 3 wytycznych nr 2.
- b. Wniosek o wszczęcie postępowania nr 2/2024⁸⁰ został zatwierdzony 16 kwietnia 2024 r. przez Komendanta KaOSG. Treść wniosku odpowiadała wymaganiom określonym w § 4 ust. 3 i 4⁸¹ wytycznych nr 2. Przedmiotowy wniosek został zaakceptowany przez Głównego Księgowego i Zastępcę Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne, co było zgodne z § 4 ust. 6 pkt 3 wytycznych nr 2.
- c. Wniosek o wszczęcie postępowania nr 3/2024⁸² został zatwierdzony 26 czerwca 2024 r. przez Komendanta KaOSG⁸³. Treść wniosku odpowiadała wymaganiom określonym w § 4 ust. 3 i 4⁸⁴ wytycznych nr 2. Przedmiotowy wniosek został zaakceptowany przez Głównego Księgowego⁸⁵ i Zastępcę Komendanta KaOSG

oraz zgodności z wymaganiami określonymi w ust. 3-5 (tj. zakres wniosku, niezbędne załączniki, wymóg akceptacji załączników), akceptacja przez Kierownika Sekcji ZP, akceptacja przez Głównego Księgowego oraz Zastępcę Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne.

⁷³ Ustalono na podstawie dokumentacji postępowań udostępnionej zespołowi kontrolerów w systemie EZD.

⁷⁴ W tym: dokładne określenie przedmiotu zamówienia, ze wskazaniem nazwy i kodu określonego we wspólnym Słowniku Zamówień, wartość zamówienia (...), przyjętą podstawę wartości zamówienia, datę oraz imię i nazwisko osoby dokonującej ustalenia wartości zamówienia, informację, czy zamówienie zostało /nie zostało ujęte w planie postępowań o udzielenie zamówień publicznych, kwotę jaką Kupujący zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, określenie pożądanego lub wymaganego terminu realizacji zamówienia, informację o podziale zamówienia na części lub powodach niedokonania podziału, (...) oraz wskazanie osób proponowanych do pracy w komisji ze strony Kupującego.

⁷⁵ Szczegółowy OPZ, dokumentację dotyczącą szacowania wartości zamówienia, (...), analizę potrzeb i wymagań (gdy przepisy tego wymagają), proponowane warunki udziału w postępowaniu, proponowane kryteria oceny ofert i ich wagę, istotne dla Kupującego warunki, jakie powinny zostać wprowadzone do umowy lub projekt umowy (...).

⁷⁶ Akta kontroli, s. 199-201, tom I. RWD nr 192/4/21.

⁷⁷ RWD nr 192/4/21 – poz. 1/2024.

⁷⁸ W zastępstwie Zastępcy Komendanta odpowiedzialny za sprawy graniczne.

⁷⁹ Do wniosku dołączone były odpowiednie załączniki, w tym OPZ, dokumentacja dotycząca szacowania wartości zamówienia, proponowane warunki udziału w postępowaniu, proponowane kryteria oceny ofert i ich wagę, projekt umowy.

⁸⁰ RWD nr 192/4/21 – poz. 2/2024.

⁸¹ Do wniosku dołączone były odpowiednie załączniki, w tym program funkcjonalno-użytkowy, dokumentacja dotycząca szacowania wartości zamówienia, proponowane warunki udziału w postępowaniu, proponowane kryteria oceny ofert i ich wagę, projekt umowy.

⁸² RWD nr 192/4/21 – poz. 3/2024.

⁸³ W zastępstwie Zastępcy Komendanta odpowiedzialny za sprawy graniczne.

⁸⁴ Do wniosku dołączone były odpowiednie załączniki, w tym program funkcjonalno-użytkowy, dokumentacja dotycząca szacowania wartości zamówienia, proponowane warunki udziału w postępowaniu, proponowane kryteria oceny ofert i ich wagę, projekt umowy.

⁸⁵ W zastępstwie Zastępcy Głównego Księgowego.

odpowiedzialnego za sprawy logistyczne, co było zgodne z § 4 ust. 6 pkt 3 wytycznych nr 2.

- d. Wniosek o wszczęcie postępowania nr 4/2024⁸⁶ został zatwierdzony 2 października 2024 r. przez Komendanta KaOSG. Treść wniosku odpowiadała wymaganiom określonym w § 4 ust. 3 i 4⁸⁷ wytycznych nr 2. Przedmiotowy wniosek został zaakceptowany przez Głównego Księgowego⁸⁸ i Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy logistyczne, co było zgodne z § 4 ust. 6 pkt 3 wytycznych nr 2.
- e. Wniosek o wszczęcie postępowania nr 5/2024⁸⁹ został zatwierdzony 27 września 2024 r. przez Komendanta KaOSG. Treść wniosku odpowiadała wymaganiom określonym w § 4 ust. 3 i 4⁹⁰ wytycznych nr 2. Przedmiotowy wniosek został zaakceptowany przez Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy logistyczne, co było zgodne z § 4 ust. 6 pkt 3 wytycznych nr 2.

W kwestii braku akceptacji wniosku przez Głównego Księgowego, Komendant KaOSG wyjaśnił⁹¹, że w postępowaniu tym miała miejsce wielostopniowa akceptacja dokumentu. W chwili obecnej nie ma możliwości ustalenia przyczyn braku informacji o akceptacji w monicie załącznika – braku odnotowania przez system tej operacji. Jak wynika z udokumentowanego w EZD obiegu dokumentu, Główny Księgowy dokonał analizy przedstawionego dokumentu i kolejno przekazał Zastępcy Komendanta KaOSG ds. logistycznych nie wnosząc żadnych uwag (akceptując jego treść). W przypadku uwag zostałyby one zawarte w „Treści dekretacji” i zwrócone nadawcy do poprawy. Zespół kontrolerów przyjmuje przedmiotowe uzasadnienie, uznając, że brak wyraźniej akceptacji w systemie EZD, przy jednoczesnym zachowaniu ścieżki służbowej, nie miał żadnego wpływu na prawidłowość przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

- f. Wniosek o wszczęcie postępowania 6/2024⁹² został zatwierdzony 6 listopada 2024 r. przez Komendanta KaOSG⁹³ (zmiana 8 listopada 2024 r). Treść wniosku odpowiadała wymaganiom określonym w § 4 ust. 3 i 4⁹⁴ wytycznych nr 2. Przedmiotowy wniosek został zaakceptowany przez Głównego Księgowego i Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy logistyczne, co było zgodne z § 4 ust. 6 pkt 3 wytycznych nr 2.

⁸⁶ RWD nr 192/4/21– poz. 4/2024.

⁸⁷ Do wniosku dołączone były odpowiednie załączniki, w tym szczegółowy OPZ, dokumentacja dotycząca szacowania wartości zamówienia, proponowane warunki udziału w postępowaniu, proponowane kryteria oceny ofert i ich wagę, projekt umowy.

⁸⁸ W zastępstwie Zastępcy Głównego Księgowego.

⁸⁹ RWD nr 192/4/21– poz. 5/2024.

⁹⁰ Do wniosku dołączone były odpowiednie załączniki, w tym szczegółowy OPZ, dokumentacja dotycząca szacowania wartości zamówienia, proponowane warunki udziału w postępowaniu, proponowane kryteria oceny ofert i ich wagę, projekt umowy, analiza potrzeb i wymagań zgodnie z art. 83 ustawy Pzp.

⁹¹ Akta kontroli, str. 4-8, tom III.

⁹² RWD nr 192/4/21– poz. 6/2024.

⁹³ W zastępstwie Zastępcy Komendanta KaOSG odpowiedzialny za sprawy graniczne.

⁹⁴ Do wniosku dołączone były odpowiednie załączniki, w tym szczegółowy OPZ, dokumentacja dotycząca szacowania wartości zamówienia, proponowane warunki udziału w postępowaniu, proponowane kryteria oceny ofert i ich wagę, projekt umowy.

Opis przedmiotu zamówienia

Pierwszym z niezbędnych dokumentów, do których sporządzenia obliguje ustawa Pzp, stanowiących integralną część wniosku był OPZ. Wymogi w zakresie sporządzania OPZ zostały określone w art. 99-103 ustawy Pzp. W wyniku analizy OPZ⁹⁵ - w kontekście przywołanych przepisów - w kontrolowanych postępowaniach, stwierdzono, że przedmiot zamówienia opisywano w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. Jednocześnie nie stwierdzono, aby zawierały zapisy mogące utrudniać uczciwą konkurencję. W przypadku postępowań nr 2 oraz 3 przedmiot zamówienia (zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych) został opisany za pomocą programu funkcjonalno-użytkowego, co było zgodne z art. 103 ustawy Pzp. Wszystkie analizowane OPZ zostały zaakceptowane przez właściwego kierownika Sekcji oraz Naczelnika WTIZ⁹⁶.

Przedmiot zamówienia został prawidłowo przypisany do nazw i kodów określonych we Wspólnym Słowniku Zamówień, co znalazło odzwierciedlenie we wniosku o wszczęcie postępowania⁹⁷.

Ustalono, że do czynności sporządzania OPZ w kontrolowanych postępowaniach byli zaangażowani pracownicy Sekcji Gospodarki Mieszkaniowej i Kwaterunkowej⁹⁸ oraz Sekcji Budownictwa i Obsługi Nieruchomości⁹⁹ WTIZ. W ramach Sekcji GMIK byli to: operator urządzeń przygotowania danych oraz referent, natomiast z Sekcji BiON: ekspert – Inspektor Nadzoru, starszy specjalista, specjalista – (ds. nadzoru inwestorskiego) oraz operator urządzeń przygotowania danych. W wyniku analizy ich zakresów obowiązków i uprawnień¹⁰⁰ stwierdzono, że tylko jednemu z wymienionych pracowników (referent Sekcji GMIK) wprost przydzielono obowiązki obejmujące czynności związane z udziałem w przygotowaniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, do których należy sporządzenie OPZ¹⁰¹.

⁹⁵ Akta kontroli, s. 3 (DEIND KA-OI-79/2025), tom II.

⁹⁶ Ustalono na podstawie dokumentacji postępowań udostępnionej zespołowi kontrolerów w systemie EZD.

⁹⁷ **Postępowanie nr 1/2024** - 90911200-8-usługi sprzątania budynków, **Postępowanie nr 2/2024** - 45223110-0 – instalowanie konstrukcji metalowych; 71000000-8 – usługi architektoniczne; 45000000-7 – roboty budowlane; 45310000-3 – roboty instalacyjne elektryczne; 45330000-9 – roboty instalacyjne, wodno-kanalizacyjne i sanitarne; 51000000-9 – usługi instalowania (z wyjątkiem oprogramowania komputerowego); 45400000-1 – roboty wykończeniowe, **Postępowanie nr 3/2024** - 45223110-0 – instalowanie konstrukcji metalowych; 71000000-8 – usługi architektoniczne; 45000000-7 – roboty budowlane; 45310000-3 – roboty instalacyjne elektryczne; 45330000-9 – roboty instalacyjne, wodno-kanalizacyjne i sanitarne; 51000000-9 – usługi instalowania (z wyjątkiem oprogramowania komputerowego); 45400000-1 – roboty wykończeniowe, **Postępowanie nr 4/2024** - 39113100-8 fotele, 39143110-0 łóżka i kanapy oraz specjalne meble tapicerowane, 39143120-3 meble do sypialni, inne niż łóżka i kanapy, 39130000-2, meble biurowe, 39113700-4 podnóżki, **Postępowanie nr 5/2024** - 0931000-5 elektryczność, **Postępowanie nr 6/2024** - 39113100-8 fotele.

⁹⁸ Zwana dalej również *Sekcją GMIK*. Postępowanie nr 1/2024, postępowanie nr 4/2024, postępowanie nr 6/2024.

⁹⁹ Zwana dalej również *Sekcją BiON*. Postępowanie nr 2/2024, postępowanie nr 3/2024, postępowanie nr 5/2024.

¹⁰⁰ Nie dotyczy Kierowników Sekcji WTIZ.

¹⁰¹ Akta kontroli, s. 314-317, 323-337 tom I. **Sekcja GMIK**: operator urządzeń przygotowania danych - brak zapisów, referent - przygotowanie wniosków i udział w przygotowaniu zamówień o udzielenie zamówienia związanego z prawidłową eksploatacją urządzeń, narzędzi i sprzętu wraz z niezbędną, a obowiązująca dokumentacją.

Sekcja BiON: ekspert – Inspektor Nadzoru – szacowanie wartości inwestycji i remontów przy wykorzystaniu specjalistycznych programów komputerowych – kosztorysy inwestycji, uczestniczenie w komisjach przetargowych mających na celu wybór wykonawcy prac projektowych lub robót budowlanych; starszy specjalista – dokonywanie szacowania inwestycji i remontów, uczestniczenie w pracach komisji przetargowych przy wyborze dokumentacji projektowych i robót budowlanych; specjalista – (ds. nadzoru inwestorskiego) – szacowanie wartości inwestycji i remontów przy wykorzystaniu specjalistycznych programów komputerowych – kosztorysy inwestycji, uczestniczenie w komisjach przetargowych mających na celu wybór wykonawcy prac projektowych lub robót budowlanych oraz operator urządzeń przygotowania danych – brak zapisów.

Do przedmiotowej kwestii odniósł się Komendant KaOSG¹⁰² wyjaśniając, że zadania w zakresie sporządzania wniosków o wszczęcie postępowania, w tym przygotowanie OPZ zostały przydzielone pracownikom na podstawie zapisów z ich zakresów obowiązków i uprawnień¹⁰³. Dodatkowo korzystano z zapisu: *wykonywanie innych zadań zleconych przez przełożonych w zakresie działalności służbowej*.

Zespół kontrolerów nie podziela przedstawionej argumentacji, z uwagi na fakt, że z żadnego z tych zapisów nie wynika wprost, a także w pełnym zakresie, że chodzi o czynności przygotowania wniosków o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przepisów ustawy Pzp wraz OPZ, a także innych niezbędnych załączników do tego wniosku (np. kryteria oceny ofert, proponowane warunki udziału w postępowaniu, projekt umowy, czy analiza potrzeb i wymagań). Nie można zgodzić się też ze twierdzeniem, że czynności te mogą być wykonywane na podstawie zapisów o możliwości zlecenia innych zadań. Zapis ten dotyczy spraw incydentalnych i nieplanowanych, a do takich nie należy przygotowanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Wszystkie analizowane postępowania były planowane i przygotowywane przez WTiZ, zatem do incydentalnych nie należały. Jest to o tyle istotne, że jak wskazał Komendant KaOSG w swoim stanowisku, OPZ sporządzają osoby z wewnętrznych komórek zaopatrujących na podstawie ustnego polecenia kierownika danej komórki. Powyżej opisany sposób postępowania, tj. brak jednoznacznych zapisów w zakresach obowiązków i uprawnień, a następnie konieczność wykonywania czynności, tak istotnej z punktu widzenia postępowania zamówieniowego, na podstawie wyłącznie ustnego polecenia, **uznano za uchybienie** pod względem rzetelności. Należy mieć w tym kontekście na uwadze opinię Urzędu Zamówień Publicznych, który wyjaśnia¹⁰⁴, że sporządzenie OPZ jest obligatoryjną i najistotniejszą czynnością przygotowawczą poprzedzającą wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Opis stanowi podstawę do podejmowania kolejnych czynności przygotowawczych w postępowaniu, w szczególności ustalenia wartości zamówienia. Prawdliwość opisu wpływa na jakość złożonych ofert i znajduje bezpośrednie przełożenie na etap realizacji zamówienia¹⁰⁵. Zatem ujęcie tej kwestii w zakresach obowiązków i uprawnień wydaje się wręcz niezbędne, ponieważ przygotowanie projektów dokumentów zatwierdzanych przez kierownika zamawiającego powinno być wykonywane w ramach obowiązków pracowniczych i w tym zakresie definiowana jest również odpowiedzialność określonej osoby za wykonywane zadania.

¹⁰² Akta kontroli, s. 1-8, tom III.

¹⁰³ Przygotowywanie niezbędnych dokumentów w celu wyboru wykonawców projektów i robót budowlanych, zlecenie dokumentacji projektowych oraz robót budowlanych realizowanych systemem zleconym (starszy specjalista Sekcji BiON), uczestniczenie w planowaniu zadań inwestycyjnych i remontowych, sporządzanie założeń funkcjonalno-użytkowych oraz określanie szacunkowych kosztów zadań. sporządzanie programów inwestycji (specjalista – ds. nadzoru inwestorskiego Sekcji BiON), przygotowywanie korespondencji, umów i wniosków z zakresu gospodarki komunalnej, ochrony środowiska m.in. na media – wodę, ścieki, śmieci, ogrzewanie przeglądy kominiarskie i inne niezbędne dla funkcjonowania Oddziału (operator urządzeń przygotowania danych Sekcji BiON), realizacja zadań dotyczących gospodarki materiałowej, zaopatrzenia w materiały budowlane, środki czystości, sprzęt kwaterunkowy, polowy, ppoż., gospodarczy, jednorazowego użytku oraz materiały do remontu sprzętu kwaterunkowego w celu zabezpieczenia potrzeb w tym zakresie (operator urządzeń przygotowania danych Sekcji GMiK).

¹⁰⁴ Patrz: Prawo Zamówień Publicznych, Komentarz, Wydanie II, pod red. Huberta Nowaka, Mateusza Winiarza, Urząd zamówień Publicznych, s. 347, (wersja papierowa), zwany dalej *Komentarzem UZP*.

¹⁰⁵ Patrz komentarz UZP do art. 52 ustawy Pzp, str. 235.

Szacowanie wartości zamówienia

Zgodnie z art. 28 ustawy Pzp podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług, ustalone z należyta starannością. Stwierdzono, że w wytycznych nr 2 nie uregulowano zasad szacowania zamówień publicznych (regulacji wewnętrznych nie wprowadzono również w WTiZ), w tym metod szacowania oraz sposobu dokumentowania tych czynności. W związku z powyższym stanowisko w tej sprawie¹⁰⁶ zajął Komendant KaOSG, w którym wyjaśnił, w jaki sposób i za pomocą jakich narzędzi komórka zaopatrująca dokonywała szacowania wartości zamówień, także w odniesieniu do kontrolowanych zamówień, aby szacowanie to posiadało cechę należytej staranności¹⁰⁷. Na podstawie analizy przedstawionego stanowiska oraz dokumentacji w tej sprawie¹⁰⁸ ustalono, że szacowania dokonywano adekwatnie do przedmiotu zamówienia jednak wątpliwości zespołu kontrolerów budzi niejednolity sposób dokumentowania tych czynności. Komendant KaOSG wskazał, że *proces szacowania zamówienia kończy się wytworzeniem dokumentu, w którym szczegółowo opisany został proces szacowania wartości zamówienia. Dokument ten załączany jest do wniosku o wszczęcie postępowania*. Z jego wyjaśnień wynikało również, że nie była sporządzana dodatkowo notatka służbowa zawierająca elementy wskazywane przez zespół kontrolerów¹⁰⁹.

Pomimo tego, że brak jest w przepisach zamówieniowych obowiązku sporządzania notatki z szacowania, to w ocenie zespołu kontrolerów, jest to najlepsza metoda na potwierdzenie wypełnienia ustawowego obowiązku należytej staranności poprzez rzetelne dokumentowanie procesu szacowania. Doktryna przedmiotu wskazuje, że prawidłowe ustalenie wartości zamówienia wymaga co najmniej dokonania uprzednio wyczerpującego OPZ, doboru właściwej metody szacowania, rzetelnego jej zastosowania oraz udokumentowania przebiegu i wyniku szacowania¹¹⁰. Również Urząd Zamówień Publicznych stoi na stanowisku, że na zamawiającym ciąży obowiązek związane z pisemnym udokumentowaniem podstaw ustalenia wartości zamówienia.

¹⁰⁶ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

¹⁰⁷ **Roboty budowlane** - zgodnie z art. 34 ustawy Pzp na podstawie kosztorysów inwestorskich wykonywanych w specjalistycznym programie komputerowym „Norma”, a w przypadku zamówienia realizowanego metodą „zaprojektuj i wybuduj” na podstawie preliminarza planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w Programie Funkcjonalno-Użytkowym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 2458); **energia elektryczna** - na podstawie faktur i zużycia energii elektrycznej za analogiczny okres z zeszłego roku przy uwzględnieniu inflacji oraz zmian mających wpływ na wartość szacowanego zamówienia; **meble** – rozpoznanie rynku polegające na znalezieniu co najmniej 3 firm zajmujących się produkcją bądź dystrybucją przedmiotów, które KaOSG zamierza kupić, **usługa sprzątania** - średnia cena za usługę wcześniej realizowaną w KaOSG z ostatnich 12 miesięcy, a następnie planowana miesięczna kwota za realizację usługi powiększona o prognozowany, średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, który ogółem wynosił 106,6% (ustawa budżetowa na rok 2024).

¹⁰⁸ Akta kontroli, s. 386-422, tom I.

¹⁰⁹ Tj. data dokonania szacowania, przedmiot zamówienia (liczba, parametry i inne istotne informacje w zakresie planowanego zakupu), rozeznanie rynku i metoda szacowania (np. analiza wartości zawartych umów, weryfikacja cenników produktów lub usług powszechnie dostępnych, zasięganie informacji u przedsiębiorców, ceny ofertowe zaproponowane w analogicznych postępowaniach, a także stawki i ceny funkcjonujące na rynku, wskaźniki wzrostu cen i usług konsumpcyjnych publikowanych przez Prezesa GUS), osoba (stanowisko) dokonująca szacowania, a także zatwierdzająca szacowanie.

¹¹⁰ A. Gawrońska-Baran [w:] E. Wiktorowska, A. Wiktorowski, P. Wójcik, A. Gawrońska-Baran, *Prawo zamówień publicznych. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2025, art. 28.
<http://sip2021.strazgraniczna.pl/#/commentary/587870920/791534/gawronska-baran-andrzela-i-in-prawo-zamowien-publicznych-komentarz-aktualizowany?cm=URELATIONS> (dostęp: 2025-07-11 11:09)

Należy podkreślić, że zespół kontrolerów nie neguje sposobu dokonywania szacowania w KaOSG, jednakże stoi na stanowisku, że sposób dokumentowania wymaga korekty celem zwiększenia poziomu wykonywanych zadań w tym zakresie oraz sprawowanego nadzoru.

Niezależnie od powyższego ustalono, że **dochowano terminów ustalenia wartości zamówienia**, określonych w art. 36 ust. 1 ustawy Pzp, który stanowi, że ustalenia wartości zamówienia dokonuje się nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi¹¹¹, oraz nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są roboty budowlane¹¹², z tym że w przypadku zamówień udzielanych w częściach powyższe terminy odnoszą się do wszczęcia pierwszego z postępowań.

Zasady powoływania i pracy komisji przetargowych.

Obowiązek powoływania komisji przetargowej – zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy Pzp – dotyczy postępowań, których wartość jest równa lub przekracza progi unijne, natomiast w przypadku zamówień o wartości mniejszej niż te progi powołanie komisji przetargowej ma charakter fakultatywny, o czym stanowi ust. 2 przywołanego przepisu. Jak wynika z wyjaśnień¹¹³ Komendant KaOSG na podstawie § 5 pkt 1 wytycznych nr 2 każdorazowo powoływał komisję przetargową do przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (prowadzonych na podstawie ustawy Pzp). Intencją zapisu w uregulowaniach wewnętrznych KaOSG w zakresie konieczności powoływania komisji przetargowej, również do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, których wartość jest mniejsza niż progi unijne, było zabezpieczenie interesu Zamawiającego poprzez ograniczenie ryzyka powstania naruszeń proceduralnych m.in. poprzez kolegialną ocenę ofert i przebiegu procedury. Zmniejszało to ryzyko subiektywnych ocen, błędów, czy nadużyć, ułatwiało kompleksową ocenę ofert, rozwiązywanie wątpliwości technicznych lub interpretacyjnych, utrudniało faworyzowanie konkretnych wykonawców, a także zwiększało przejrzystość postępowania. Potwierdzeniem powyższego było powołanie komisji przetargowych we wszystkich kontrolowanych postępowaniach. Zespół kontrolerów w pełni podziela przedstawioną argumentację i **pozytywnie ocenia** przyjęty sposób postępowania.

Zgodnie z art. 55 ustawy Pzp członków komisji przetargowej powołuje i odwołuje kierownik zamawiającego i składa się ona z co najmniej trzech członków. Kierownik zamawiającego określa organizację, skład, tryb pracy oraz zakres obowiązków członków komisji przetargowej, mając na celu zapewnienie sprawności jej działania, indywidualizacji odpowiedzialności jej członków za wykonywane czynności oraz przejrzystości jej prac.

W KaOSG zasady powoływania komisji przetargowych określały wytyczne nr 2. Zgodnie z § 5 ust.1 wniosek o powołanie komisji przetargowej przygotowywała Sekcja ZP, który po akceptacji Głównego Księgowego oraz Zastępcy Komendanta, powinien zostać

¹¹¹ Postępowanie nr 1/2024 – data wszczęcia: 11 kwietnia 2024 r., data szacowania: 20 marca 2024 r., postępowanie nr 4/2024 – data wszczęcia: 3 października 2024 r., data szacowania: 30 lipca 2024 r., postępowanie nr 5/2024 – data wszczęcia: 7 listopada 2024 r., data szacowania: 11 września 2024 r., postępowanie nr 6/2024 – data wszczęcia: 8 listopada 2024 r., data szacowania: 31 października 2024 r.

¹¹² Postępowanie nr 2/2024 – data wszczęcia: 9 maja 2024 r., data szacowania: 11 marca 2024 r., postępowanie nr 3/2024 – data wszczęcia: 28 czerwca 2024 r., data szacowania: 11 marca 2024 r.

¹¹³ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

zatwierdzony przez Komendanta KaOSG. Komendant w załączniku nr 8 do wytycznych nr 2 określił regulamin pracy komisji przetargowej. Wskazane rozwiązanie było zgodne z wymogami cytowanego wyżej art. 55 ustawy Pzp, co obrazuje również sposób postępowania przyjęty dla poszczególnych spraw, będących przedmiotem kontroli¹¹⁴.

Istotną kwestią w zakresie realizacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych był sposób powoływania i organizacji pracy komisji przetargowych. Pomimo, że to kierownik zamawiającego odpowiada za decyzje w procesie zamówień publicznych, to podejmuje je w oparciu o ustalenia komisji przetargowej. Należy także pamiętać, o zasadzie bezstronności i obiektywizmu personelu zamawiającego wprowadzonej do prawa zamówień publicznych na mocy art. 17 ustawy Pzp. Głównym celem tej zasady jest zapewnienie, aby postępowanie zostało rozstrzygnięte na podstawie merytorycznych przesłanek¹¹⁵.

Wytyczne nr 2 nie wskazują obligatoryjnego składu komisji przetargowej, tj. z jakiej komórki organizacyjnej wyłania się jej przewodniczącego, sekretarza lub członków. W § 4 ust. 3 pkt 10 określono jedynie, że wniosek o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawiera wykaz osób proponowanych przez kupującego do prac w komisji przetargowej (min. 2 osoby posiadające wiedzę merytoryczną w zakresie przedmiotu zamówienia, w szczególności osoby sporządzające OPZ oraz dokonujące obliczenia jego wartości). Z analizy dokumentacji wynika, że przewodniczącym komisji przetargowej w kontrolowanych postępowaniach każdorazowo był kierownik Sekcji ZP, sekretarzem pracownik tej Sekcji, natomiast członkami byli pracownicy komórki merytorycznej zaangażowanej w przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Komendant KaOSG w swoim stanowisku¹¹⁶ potwierdził dokonane ustalenia, wyjaśniając jednocześnie, że celem uczestnictwa obu pracowników Sekcji ZP w pracach komisji przetargowej było m.in. wykorzystanie ich wiedzy i doświadczenia w zakresie proceduralnym prowadzenia postępowania o zamówienie publiczne, jak i zapewnienie jego przeprowadzenia w przypadku absencji jednego z nich. Dodatkowo często do składu komisji proponowany był też kierownik wewnętrznej komórki zaopatrującej. Podkreślił,

¹¹⁴ Akta kontroli, s. 3 (DEIND KA-OI-79/2025), tom II.

- a. Wniosek o powołanie komisji przetargowej do postępowania nr 1 został zatwierdzony przez Komendanta KaOSG (w zastępstwie Zastępcy Komendanta KaOSG) odpowiedzialny za sprawy graniczne 25 marca 2024 r., po akceptacji Głównego Księgowego i Zastępcy Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne.
- b. Wniosek o powołanie komisji przetargowej do postępowania nr 2 został zatwierdzony przez Komendanta KaOSG (w zastępstwie Zastępcy Komendanta KaOSG) odpowiedzialny za sprawy graniczne 16 kwietnia 2024 r., po akceptacji Głównego Księgowego i Zastępcy Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne.
- c. Wniosek o powołanie komisji przetargowej do postępowania nr 3 został zatwierdzony przez Komendanta KaOSG (w zastępstwie Zastępcy Komendanta KaOSG) odpowiedzialny za sprawy graniczne 26 czerwca 2024 r., po akceptacji Głównego Księgowego (w zastępstwie Zastępcy Głównego Księgowego) i Zastępcy Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne.
- d. Wniosek o powołanie komisji przetargowej do postępowania nr 4 został zatwierdzony przez Komendanta KaOSG 17 września 2024 r., po akceptacji Głównego Księgowego (w zastępstwie Zastępcy Głównego Księgowego) i Zastępcy Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne.
- e. Wniosek o powołanie komisji przetargowej do postępowania nr 5 został zatwierdzony przez Komendanta KaOSG (w zastępstwie Zastępcy Komendanta KaOSG) odpowiedzialny za sprawy graniczne 30 września 2024 r., po akceptacji Głównego Księgowego i Zastępcy Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne.
- f. Wniosek o powołanie komisji przetargowej do postępowania nr 6 został zatwierdzony przez Komendanta KaOSG (w zastępstwie Zastępcy Komendanta KaOSG) odpowiedzialny za sprawy graniczne 7 listopada 2024 r., po akceptacji Głównego Księgowego (w zastępstwie Zastępcy Głównego Księgowego) i Zastępcy Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne.

Na podstawie analizy dokumentacji w systemie EZD (historia akceptacji).

¹¹⁵ Patrz: *Prawo zamówień publicznych w praktyce*, Marta Kozyra, INFOR, Warszawa 2024 r., *Prawo zamówień publicznych*, Marek Lubiszewski, C.H.BECK, Warszawa 2023 r.

¹¹⁶ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

że zgodnie z przyjętą praktyką we wszystkich kontrolowanych zamówieniach w skład komisji przetargowej wchodził merytorysta zaangażowany w przygotowanie OPZ, natomiast przewodniczącym komisji przetargowej powoływanej przez Komendanta KaOSG do przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne był przedstawiciel Sekcji Zamówień Publicznych. Przyjęta praktyka wynikała z faktu, że pracownicy ww. komórki organizacyjnej posiadali wiedzę specjalistyczną z zakresu prawa zamówień publicznych¹¹⁷ oraz doświadczenie praktyczne (każdy z pracowników realizował zadania powyżej 5 lat). Zespół kontrolerów **pozytywnie ocenia** przyjęty w KaOSG sposób postępowania. Jednakże warto rozważyć, czy przyjęta praktyka nie powinna znaleźć odzwierciedlenia w przepisach wewnętrznych KaOSG i zostać wprowadzona do wytycznych nr 2 jako oblig w realizowanych postępowaniach.

Analiza potrzeb i wymagań.

Ostatnim z istotnych elementów, na który należało zwrócić uwagę w związku z przygotowaniem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego była kwestia dotycząca realizacji obowiązku wynikającego z art. 83 ust. 1 ustawy Pzp. Artykuł ten stanowi, że zamawiający publiczny, przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia, dokonuje analizy potrzeb i wymagań, uwzględniając rodzaj i wartość zamówienia¹¹⁸. Obowiązek sporządzenia przedmiotowej analizy dotyczył wyłącznie jednego z kontrolowanych postępowań, tj. postępowania nr 5/2024¹¹⁹, prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego. Zgodnie bowiem z art. 266 ustawy Pzp do przygotowania i prowadzenia przez zamawiających publicznych postępowania o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne stosuje się przepisy działu II¹²⁰, z wyjątkiem wymienionych enumeratywnie przepisów, w tym m.in. art. 83 dotyczącego obowiązku sporządzenia analizy potrzeb i wymagań, co za tym idzie, wymóg ten nie dotyczy postępowań prowadzonych w trybie podstawowym. Jak wynika z analizy przedstawionych dokumentów¹²¹ komórka zaopatrująca sporządziła analizę potrzeb i wymagań¹²² w sposób rzetelny i zgodnie z wymogami określonymi w art. 83 ustawy Pzp. Nadmienić należy, że analiza stanowiła załącznik do wniosku o wszczęcie postępowania, co odpowiadało wymogom przepisów wewnętrznych KaOSG - § 4 ust. 4 pkt 4 wytycznych nr 2.

¹¹⁷ W tym w szczególności: znajomości procedur i przepisów ustawy Pzp, interpretacja i stosowanie aktualnych regulacji prawnych, unikanie błędów formalnych, które mogą być podstawą unieważnienia postępowania, doświadczenie pozwalające zapobiegać ewentualnym problemom, odpowiednia reakcja w sytuacjach spornych (np.: odwołania, protesty, pytania wykonawców) prowadzenie posiedzeń komisji, znajomość wymogów dokumentacyjnych, gwarancja prawidłowego obiegu dokumentów i podpisów i komunikacja z wykonawcami.

¹¹⁸ Art. 83 ust. 2 Analiza, o której mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności: 1) badanie możliwości zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb z wykorzystaniem zasobów własnych; 2) rozeznanie rynku: a) w aspekcie alternatywnych środków zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb, b) w aspekcie możliwych wariantów realizacji zamówienia albo wskazuje, że jest wyłącznie jedna możliwość wykonania zamówienia. Art. 83 ust. 3 Analiza, o której mowa w ust. 1, wskazuje: 1) orientacyjną wartość zamówienia dla każdego ze wskazanych wariantów, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b; 2) możliwość podziału zamówienia na części; 3) przewidywany tryb udzielenia zamówienia; 4) możliwość uwzględnienia aspektów społecznych, środowiskowych lub innowacyjnych zamówienia; 5) ryzyka związane z postępowaniem o udzielenie i realizacją zamówienia.

¹¹⁹ Dostawa energii elektrycznej do budynków Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu na 12 miesięcy.

¹²⁰ Dotyczy postępowania o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości równej lub przekraczającej progi unijne.

¹²¹ Akta kontroli, s. 3 (DEIND KA-OI-79/2025), tom II, dokumentacja postępowań udostępniona zespołowi kontrolerów w systemie EZD.

¹²² Akta kontroli, s. 552-557, tom II.

4. Realizacja postępowań o udzielenie zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego i w trybie podstawowym.

W okresie objętym kontrolą w KaOSG przeprowadzono 6 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, z czego 5 w trybie podstawowym i 1 w trybie przetargu nieograniczonego.

4.1. Sprzątanie pomieszczeń budynków Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu – postępowanie nr 1/2024.

Planowane postępowanie zostało zatwierdzone w *Planie postępowań o udzielenie zamówień publicznych KaOSG na rok 2024* pod poz. 1.3.1.

Było prowadzone na podstawie przepisów ustawy Pzp, tj. zastosowano tryb podstawowy (wariant I), określony w art. 275 pkt 1 ustawy Pzp¹²³. Tryb udzielenia zamówienia publicznego został określony we wniosku¹²⁴ z 26 marca 2024 r.¹²⁵, sporządzonym przez komisję przetargową, zaakceptowanym przez Głównego Księgowego, a następnie zatwierdzonym przez Komendanta KaOSG¹²⁶. Jak ustalono, w postępowaniu tym, Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy logistyczne nie wyraził swojej akceptacji do wniosku komisji przetargowej o zatwierdzenie trybu udzielenia zamówienia. Komendant KaOSG wskazał¹²⁷, że zgodnie z rozkazem dziennym, tego dnia obowiązki Zastępcy Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne wykonywał Naczelnik WTiZ, który był równocześnie wnioskodawcą wszczęcia tego postępowania, co uzasadniało przekazanie wniosku bezpośrednio do zatwierdzenia Komendantowi. Przedstawiona argumentacja jest – w ocenie zespołu kontrolerów – w pełni zasadna.

Kierownik Zamawiającego, Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy graniczne (upoważniony do wykonywania czynności w sprawie, tj. zastępowania w czasie nieobecności), Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy logistyczne, Główny Księgowy oraz wszyscy członkowie komisji przetargowej złożyli stosowne oświadczenia o braku okoliczności wyłączających z udziału w postępowaniu nr 1/2024, czym wypełnili dyspozycję art. 56 ust. 4 ustawy Pzp (oświadczenie dotyczące skazania za określone przestępstwa i konfliktu interesów). Oświadczenia w zakresie niekaralności złożono zgodnie z art. 56 ust. 6 ustawy Pzp, tj. przed rozpoczęciem wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia, natomiast oświadczenia o braku konfliktu interesów, zgodnie z dyspozycją art. 56 ust. 5 ustawy Pzp¹²⁸, tj. w tym przypadku po otwarciu ofert.

Postępowanie nr 1/2024 zostało zainicjowane stosownie do art. 276 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie 11 kwietnia 2024 r.¹²⁹ ogłoszenia o zamówieniu w BZP. W toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie zmieniano treści ogłoszenia.

¹²³ W odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu oferty mogą składać wszyscy zainteresowani Wykonawcy, a następnie Zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę bez przeprowadzania negocjacji.

¹²⁴ Dotyczy wniosku o zatwierdzenie trybu zamówienia publicznego.

¹²⁵ Akta kontroli, s. 23-25, tom III.

¹²⁶ Akta kontroli, s. 208, tom III. W zastępstwie Zastępcy Komendanta KaOSG odpowiedzialny za sprawy graniczne. – rozkaz dzienny nr 61/KA z 26 marca 2024 r.

¹²⁷ Akta kontroli, s. 4-12, tom III.

¹²⁸ Oświadczenie o istnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 2, składa się niezwłocznie po powzięciu wiadomości o ich istnieniu, a oświadczenie o braku istnienia tych okoliczności nie później niż przed zakończeniem postępowania o udzielenie zamówienia.

¹²⁹ Akta kontroli, s. 18-21, tom II. Ogłoszenie nr 2024/BZP 00282021.

Od 11 kwietnia 2024 r. na stronie prowadzonego postępowania¹³⁰ udostępniono również pełną wersję Specyfikacji Warunków Zamówienia¹³¹.

SWZ sporządzona na potrzeby prowadzonego postępowania odpowiadała warunkom określonym w art. 281 ustawy Pzp, tj. zawierała wszystkie obligatoryjne elementy, o których mowa w ust. 1 oraz elementy, które były niezbędne Zamawiającemu do odpowiedniego ukształtowania warunków zamówienia, o których mowa w ust. 2 tego artykułu¹³². W SWZ określono między innymi warunki udziału Wykonawców w postępowaniu, podstawy ich wykluczenia, a także kryteria oceny ofert. Do SWZ załączono niezbędne załączniki, tj. szczegółowy OPZ, projektowane postanowienia umowne, formularz oferty oraz wzory oświadczeń Wykonawcy dotyczących spełniania warunków udziału w postępowaniu i przesłanek wykluczenia z postępowania¹³³.

W przypadku postępowania nr 1/2024 w SWZ wymieniono obligatoryjne podstawy wykluczenia określone w art. 108 ustawy Pzp, a także dodatkowo wskazano fakultatywne podstawy wykluczenia określone w art. 109 ust. 1 pkt 4, 5 i 7¹³⁴ ustawy Pzp. W trakcie kontroli zwrócono się do kierownika jednostki kontrolowanej o wyjaśnienie okoliczności, jakie przemawiały za zastosowaniem fakultatywnych przesłanek wykluczenia określonych w art. 109 ust. 1 pkt 5 i 7 ustawy Pzp (w odróżnieniu od innych postępowań, gdzie zastosowano wyłącznie przesłankę określoną w pkt 4). Kierownik jednostki kontrolowanej wskazał¹³⁵, że za zastosowaniem dodatkowych podstaw wykluczenia (pkt 5 i 7) przemawiało bezpieczeństwo funkcjonariuszy i pracowników, bowiem niedbalstwo, czy też zamierzone działanie Wykonawcy polegające na nierealizowaniu swoich obowiązków określonych w umowie mogło stwarzać zagrożenie wypadków w pracy.

W SWZ prawidłowo określono minimalne warunki udziału Wykonawców w postępowaniu wskazując oczekiwany przez Zamawiającego poziom zdolności technicznych lub zawodowych niezbędnych z punktu widzenia należytego wykonania zamówienia¹³⁶. Określono również kryteria wyboru ofert i przypisano im odpowiednie wagi - cenę (60 pkt), aspekty społeczne (20 pkt) i aspekty środowiskowe (20 pkt).

Zespół kontrolerów zwrócił się do kierownika jednostki kontrolowanej o wyjaśnienie sposobu sprawdzenia wypełnienia przez Wykonawcę kryterium związanego z aspektami społecznymi i środowiskowymi. Z uzyskanej odpowiedzi wynika, że *aspekty środowiskowe*

¹³⁰ <https://portal.smartpzp.pl/kaosg/public/postepowanie?postepowanie=64643332> – stan na 4 sierpnia 2025 r.

¹³¹ Akta kontroli, s. 796, tom II. Zwanej dalej SWZ.

¹³² Akta kontroli s. 164-167, tom II.

¹³³ Akta kontroli s. 53-106, tom II.

¹³⁴ Stosownie do art. 109 ust. 1 pkt 4, 5 i 7 ustawy Pzp: 4) Można wykluczyć wykonawcę, w stosunku do którego otwarto likwidację, ogłoszono upadłość, którego aktywami zarządza likwidator lub sąd, zawarł układ z wierzycielami, którego działalność gospodarcza jest zawieszona albo znajduje się on w innej tego rodzaju sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w przepisach miejsca wszczęcia tej procedury; 5) Można wykluczyć wykonawcę, który w sposób zawiniony poważnie naruszył obowiązki zawodowe, co podważa jego uczciwość, w szczególności gdy wykonawca w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał zamówienie, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych dowodów; 7) Można wykluczyć wykonawcę, który, z przyczyn leżących po jego stronie, w znacznym stopniu lub zakresie nie wykonał lub nienależycie wykonał albo długotrwale nienależycie wykonywał istotne zobowiązanie wynikające z wcześniejszej umowy w sprawie zamówienia publicznego lub umowy koncesji, co doprowadziło do wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy, odszkodowania, wykonania zastępczego lub realizacji uprawnień z tytułu rękojmi za wady.

¹³⁵ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

¹³⁶ Od Wykonawcy wymagano aby wykonał, lub w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych należyście wykonywał w okresie ostatnich 3 lat przed terminem składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności był krótszy, w tym okresie co najmniej 2 usług, z których każda polegała na sprzątaniu pomieszczeń o łącznej powierzchni min. 2000 m² przez okres minimalnie 6 miesięcy każda.

zostały sprawdzone poprzez analizę kart produktów wyszczególnionych z nazwy przez Wykonawców w ofertach. Aspekty społeczne były weryfikowane poprzez ocenę na podstawie oświadczenia zawartego w formularzu ofertowym a przed zawarciem umowy poprzez weryfikację podanej listy pracowników¹³⁷.

Stwierdzono dodatkowo, że w trakcie prowadzonego postępowania jeden z Wykonawców zwrócił się do Zamawiającego z wnioskiem o wyjaśnienie treści SWZ. Zamawiający udzielił Wykonawcy przedmiotowych wyjaśnień w terminie i na zasadach określonych w art. 284 ust. 1 ustawy Pzp¹³⁸, zamieszczając jednocześnie stosowną informację na stronie internetowej prowadzonego postępowania (art. 284 ust. 6 ustawy Pzp)¹³⁹.

W postępowaniu nr 1/2024 termin składania ofert przez potencjalnych Wykonawców ustalono na 22 kwietnia 2024 r. do godz. 10:00. W terminie wpłynęło 9 ofert, z czego 1 odrzucono na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp¹⁴⁰, gdyż oferta została złożona bez opatrzenia jej właściwym podpisem elektronicznym, przez co nie spełniała wymogu określonego w art. 63 ustawy Pzp. Powyższe działanie było prawidłowe. Otwarcie ofert nastąpiło tego samego dnia o godz. 10.15 (godzina określona w SWZ). Ustalono ponadto, że przed otwarciem ofert (godz. 10.00) Zamawiający zamieścił na stronie prowadzonego postępowania informacje o kwocie, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia¹⁴¹, co było zgodne z art. 222 ust. 4 ustawy Pzp. Jednocześnie należy wskazać, że stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy Pzp Zamawiający 22 kwietnia 2024 r. (tj. z zachowaniem 7-dniowego terminu) przekazał Prezesowi UZP informację o złożonych ofertach¹⁴².

Wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, dołączył do oferty oświadczenia dotyczące braku przesłanek wykluczenia z postępowania i spełnianiu warunków udziału w postępowaniu, co było zgodne z art. 125 ust. 1 ustawy Pzp.

Zgodnie dyspozycją z art. 223 ust. 2 ustawy Pzp Zamawiający poprawia w ofercie oczywiste omyłki pisarskie, oczywiste omyłki rachunkowe z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek, inne omyłki polegające na niezgodności oferty z dokumentami zamówienia, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty. Zamawiający niezwłocznie zawiadamia o tym Wykonawcę, którego oferta została poprawiona. W trakcie kontroli ustalono, że w postępowaniu nr 1/2024 Zamawiający samodzielnie dokonał sprostowania omyłki rachunkowej w obliczeniu ceny ofertowej w poz. 1 i 2 jednej z ofert. O dokonaniu poprawki Zamawiający 25 kwietnia 2024 r. zawiadomił Wykonawcę¹⁴³, czym wypełnił obowiązek wynikający z przywołanego wyżej przepisu ustawy Pzp.

Zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z 25 kwietnia 2024 r. i 9 maja 2024 r. zostały przesłane do wykonawców i zamieszczone¹⁴⁴ na stronie Zamawiającego zgodnie z art. 253 ust. 1 i 2 ustawy Pzp. Dwukrotnie zamieszczano przedmiotową informację, gdyż Wykonawca, którego oferta pierwotnie wybrana jako najkorzystniejsza (25 kwietnia 2024 r.), uchylił się od zawarcia umowy. Stosownie do art. 255 pkt 7 ustawy Pzp, postępowanie podlega unieważnieniu w przypadku, gdy Wykonawca uchylił się od

¹³⁷ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

¹³⁸ Akta kontroli s. 107-110, tom II.

¹³⁹ Akta kontroli s. 796, tom II.

¹⁴⁰ Przesłanka dotycząca niezgodności oferty z przepisami ustawy.

¹⁴¹ Akta kontroli, s. 111, 796, tom II.

¹⁴² Akta kontroli, s. 114-124, tom II.

¹⁴³ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

¹⁴⁴ Akta kontroli, s. 125-129, 796, tom II.

zawarcia umowy. Zamawiający skorzystał jednak z uprawnienia określonego w art. 263 ustawy Pzp, tj. dokonał ponownego badania i oceny ofert pozostałych Wykonawców i wybrał (9 maja 2024 r.) najkorzystniejszą ofertę. Powyższe działanie było prawidłowe.

Postępowanie nr 1/2024 zostało zakończone 16 maja 2024 r. zawarciem umowy nr 56/KaOSG/2024 z wybranym Wykonawcą o wartości 283 229, 64 zł (brutto). Umowa została kontrasygnowana przez Głównego Księgowego KaOSG i parafowana przez radcę prawnego¹⁴⁵. Umowa została podpisana przez kierownika jednostki w zastępstwie przez Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy graniczne¹⁴⁶.

Art. 309 ust. 1 ustawy Pzp nakłada na Zamawiającego obowiązek, nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zamieszczenia w BZP ogłoszenia o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia publicznego lub unieważnieniu postępowania. Postępowanie zostało zakończone 16 maja 2024 r., a ogłoszenie o wyniku postępowania nr 1/2024 zostało zamieszczone 27 maja 2024 r. w BZP¹⁴⁷, czym Zamawiający wypełnił dyspozycję wymienionego przepisu ustawy Pzp.

Stosownie do art. 71 ustawy Pzp z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego sporządzono protokół postępowania, w którym zawarto informacje określone w art. 72 ustawy Pzp. Protokół został zatwierdzony 27 maja 2024 r. przez Komendanta KaOSG¹⁴⁸.

4.2. Budowa automatycznej myjni samochodowej zlokalizowanej w budynku nr 5 w m. Nowy Sącz – postępowanie nr 2/2024.

Planowane postępowanie zostało zatwierdzone w *Planie postępowań o udzielenie zamówień publicznych KaOSG na rok 2024* pod poz. 1.1.1.

Było prowadzone na podstawie przepisów ustawy Pzp, tj. zastosowano tryb podstawowy (wariant I) zgodnie z art. 275 pkt 1 ustawy Pzp. Tryb udzielenia zamówienia publicznego został określony we wniosku z 17 kwietnia 2024 r.¹⁴⁹, sporządzonym przez komisję przetargową, zaakceptowanym przez Głównego Księgowego i Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy logistyczne, a następnie zatwierdzonym przez Komendanta KaOSG.

Kierownik zamawiającego, Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy graniczne (upoważniony do wykonywania czynności w sprawie tj. zastępowania w czasie nieobecności), Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy logistyczne, Główny Księgowy oraz wszyscy członkowie komisji przetargowej złożyli stosowne oświadczenia o braku okoliczności wyłączających z udziału w postępowaniu nr 2/2024, czym wypełnili dyspozycję art. 56 ust. 4 ustawy Pzp (oświadczenie o niekaralności). Oświadczenia te złożono zgodnie z art. 56 ust. 6 ustawy Pzp, tj. przed rozpoczęciem wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia.

¹⁴⁵ Akta kontroli, s. 129-142, tom II.

¹⁴⁶ Akta kontroli, s. 529-530, tom I. Rozkaz dzienny nr 96/KA z 17 maja 2024 r. (nieobecność Komendanta KaOSG – 15-17 maja 2024 r.).

¹⁴⁷ Akta kontroli, s. 161-163, tom II. Ogłoszenie nr 2024/BZP 00339199.

¹⁴⁸ Akta kontroli, s. 4-14, tom II, s. 209, tom III. W zastępstwie Zastępcy Komendanta KaOSG. Rozkaz dzienny nr 102/KA z 27 maja 2024 r.

¹⁴⁹ Akta kontroli, s. 35-37, tom III.

Postępowanie nr 2/2024 zostało zainicjowane stosownie do art. 276 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie 9 maja 2024 r. ogłoszenia o zamówieniu w BZP¹⁵⁰. W toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie zmieniano treści ogłoszenia. Od 9 maja 2024 r. na stronie Zamawiającego w zakładce poświęconej prowadzonemu postępowaniu udostępniono również pełną wersję SWZ¹⁵¹.

SWZ sporządzona na potrzeby prowadzonego postępowania odpowiadała warunkom określonym w art. 281 ustawy Pzp, tj. zawierała wszystkie obligatoryjne elementy, o których mowa w ust. 1 oraz elementy, które były niezbędne Zamawiającemu do odpowiedniego ukształtowania warunków zamówienia, o których mowa w ust. 2 tego artykułu¹⁵². W SWZ określono między innymi warunki udziału Wykonawców w postępowaniu, podstawy ich wykluczenia, a także kryteria oceny ofert. Do SWZ załączono niezbędne załączniki, tj. program funkcjonalno-użytkowy, projektowane postanowienia umowne, formularz oferty oraz wzory oświadczeń Wykonawcy dotyczących spełniania warunków udziału w postępowaniu i przesłanek wykluczenia z postępowania¹⁵³.

W przypadku postępowania nr 2/2024 w SWZ wymieniono obligatoryjne podstawy wykluczenia określone w art. 108 ustawy Pzp, a także wskazano fakultatywną podstawę wykluczenia określoną w art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp.

W SWZ określono minimalne warunki udziału Wykonawców w postępowaniu wskazując oczekiwany przez Zamawiającego poziom sytuacji ekonomicznej lub finansowej Wykonawcy, a także poziom zdolności technicznych lub zawodowych niezbędnych z punktu widzenia należytego wykonania zamówienia¹⁵⁴. Określono kryteria wyboru ofert i przypisano im odpowiednie wagi - cena (60 pkt), gwarancja jakości i rękojmi za wady wykonanych robót budowlanych (16 pkt) i gwarancja jakości i rękojmi za wady na zamontowane urządzenia (24 pkt).

Dodatkowo, przewidziano wniesienie przez potencjalnych Wykonawców wadium (zabezpieczenie przed uchylaniem się od zawarcia umowy) na kwotę 4 000 zł wpłacane, między innymi przelewem na konto depozytowe Zamawiającego. Przewidziano również możliwość wniesienia wadium w gwarancjach bankowych, ubezpieczeniowych lub poręczeniach udzielanych przez właściwe podmioty. Wartość wadium nie przekraczała 1,5% wartości zamówienia, zgodnie z art. 281 ust. 4 ustawy Pzp¹⁵⁵.

Z uwagi na fakt, że obowiązujące przepisy ustawy Pzp nie nakładają na Zamawiających (w żadnym trybie) obowiązku żądania wadium, Komendant KaOSG wyjaśnił¹⁵⁶ jakie kryteria były brane pod uwagę w takim przypadku. Wymienił: rodzaj zamówienia, w ramach którego oceniane było ryzyko wycofania się wykonawcy z postępowania,

¹⁵⁰ Akta kontroli, s.181-184, tom II. Ogłoszenie nr 2024/BZP 003117883.

¹⁵¹ Akta kontroli, s. 797, tom II.

¹⁵² Akta kontroli, s.164-167, tom II.

¹⁵³ Akta kontroli, s. 185-247, tom II.

¹⁵⁴ Od Wykonawcy wymagano środków finansowych lub zdolności kredytowej na kwotę nie mniejszą niż 450.000,00 zł, a także ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż 450.000,00 zł. Ponadto wskazano, aby w okresie ostatnich 5 lat, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – Wykonawca zrealizował w tym okresie, dwie roboty budowlane polegające na wykonaniu budowy lub przebudowy budynku użyteczności publicznej o kubaturze nie mniejszej niż 400 m³ i o wartości brutto nie mniejszej niż 450.000,00 zł. każda lub jeden montaż automatycznej myjni samochodowej wraz z wykonaniem robót budowlanych o wartości brutto nie mniejszej niż 350.000,00 zł.

¹⁵⁵ Wartość zamówienia ustalona była na kwotę 402 119,09 zł (86 717,80 euro).

¹⁵⁶ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

wartość zamówienia, gdzie wadium stosowane było głównie przy zamówieniach budowlanych i „dużych” projektach, liczbę potencjalnych wykonawców, gdzie przy dużej konkurencji ogranicza się „niesolidne” firmy, przypadkowych, czy nieprzygotowanych wykonawców.

W postępowaniu nr 2/2024 termin składania ofert ustalono na 28 maja 2024 r. do godz. 10:00. Niemniej do upływu terminu składania ofert nie wpłynęła żadna oferta. Tego samego dnia Zamawiający¹⁵⁷ podpisał zawiadomienie o unieważnieniu postępowania¹⁵⁸ na podstawie art. 255 pkt 1 ustawy Pzp, które następnie zostało opublikowane na stronie prowadzonego postępowania¹⁵⁹.

Ogłoszenie o wyniku postępowania nr 2/2024, zgodnie z art. 309 ust. 1 ustawy Pzp, zostało zamieszczone 11 czerwca 2024 r. w BZP¹⁶⁰.

Na podstawie art. 71 ustawy Pzp sporządzono protokół postępowania z przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w którym zawarto informacje określone w art. 72 ustawy Pzp. Protokół został zatwierdzony 12 czerwca 2024 r. przez Komendanta KaOSG¹⁶¹.

4.3. Budowa automatycznej myjni samochodowej zlokalizowanej w budynku nr 5 w m. Nowy Sącz – postępowanie nr 3/2024.

Planowane postępowanie zostało zatwierdzone w *Planie postępowań o udzielenie zamówień publicznych KaOSG na rok 2024* pod poz. 1.1.1.

Było prowadzone na podstawie przepisów ustawy Pzp, tj. w trybie podstawowym (wariant I), zgodnie z art. 275 pkt 1 ustawy Pzp. Tryb udzielenia zamówienia publicznego został określony we wniosku z 27 czerwca 2024 r.¹⁶², sporządzonym przez komisję przetargową i zaakceptowanym przez Głównego Księgowego¹⁶³ i Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy logistyczne. Przedmiotowy wniosek został następnie zatwierdzony przez Komendanta KaOSG¹⁶⁴.

Kierownik zamawiającego, Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy graniczne (upoważniony do wykonywania czynności w sprawie, tj. zastępowania w czasie nieobecności), Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy logistyczne, Zastępca Głównego Księgowego¹⁶⁵ oraz wszyscy członkowie komisji przetargowej złożyli stosowne oświadczenia o braku okoliczności wyłączających z udziału w postępowaniu nr 3/2024, czym wypełnili dyspozycję art. 56 ust. 4 ustawy Pzp (oświadczenie o niekaralności). Oświadczenia te złożono zgodnie z art. 56 ust. 6 ustawy Pzp, tj. przed rozpoczęciem wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia.

¹⁵⁷ Akta kontroli, s. 277, tom I - Główny Księgowy KaOSG działający z upoważnienia nr 220/24/STY z 22 kwietnia 2024 r.

¹⁵⁸ Akta kontroli, s. 250, tom II.

¹⁵⁹ Akta kontroli, s. 797, tom II.

¹⁶⁰ Akta kontroli, s. 251-252, tom II. Ogłoszenie nr 2024/BZP 00361252.

¹⁶¹ Akta kontroli, s. 168-177, tom II.

¹⁶² Akta kontroli, s. 38-48, tom III.

¹⁶³ W zastępstwie Zastępcy Głównego Księgowego.

¹⁶⁴ Akta kontroli, s. 210, tom III. W zastępstwie Zastępcy Komendanta odpowiedzialny za sprawy graniczne. Rozkaz dzienny nr 124/KA z 27 czerwca 2024 r.

¹⁶⁵ Wykonywała czynności w zastępstwie Głównego Księgowego (usprawiedliwiona nieobecność Głównego Księgowego).

Postępowanie nr 3/2024 zostało zainicjowane zgodnie z art. 276 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie 28 czerwca 2024 r. ogłoszenia o zamówieniu w BZP¹⁶⁶. W toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie zmieniano treści ogłoszenia. Od 28 czerwca 2024 r. na stronie internetowej prowadzonego postępowania udostępniono również pełną wersję SWZ¹⁶⁷.

SWZ sporządzona na potrzeby prowadzonego postępowania odpowiadała warunkom określonym w art. 281 ustawy Pzp, tj. zawierała wszystkie obligatoryjne elementy, o których mowa w ust. 1 oraz elementy, które były niezbędne Zamawiającemu do odpowiedniego ukształtowania warunków zamówienia, o których mowa w ust. 2 tego artykułu¹⁶⁸. W SWZ określono między innymi warunki udziału Wykonawców w postępowaniu, podstawy ich wykluczenia, a także kryteria oceny ofert. Do SWZ załączono niezbędne załączniki, tj. program funkcjonalno-użytkowy, projektowane postanowienia umowne, formularz oferty oraz wzory oświadczeń Wykonawcy dotyczących spełniania warunków udziału w postępowaniu i przesłanek wykluczenia z postępowania¹⁶⁹.

W przypadku postępowania nr 3/2024 w SWZ wymieniono obligatoryjne podstawy wykluczenia określone w art. 108 ustawy Pzp, a także dodatkowo wskazano fakultatywną podstawę wykluczenia określoną w art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp.

W SWZ określono minimalne warunki udziału Wykonawców w postępowaniu wskazując oczekiwany przez Zamawiającego poziom sytuacji ekonomicznej lub finansowej Wykonawcy, a także poziom zdolności technicznych lub zawodowych niezbędnych z punktu widzenia należytego wykonania zamówienia¹⁷⁰. Określono kryteria wyboru ofert i przypisano im odpowiednie wagi - cena (60 pkt), gwarancja jakości i rękojmi za wady wykonanych robót budowlanych (16 pkt) i gwarancja jakości i rękojmi za wady na zamontowane urządzenia (24 pkt)¹⁷¹.

Dodatkowo, przewidziano wniesienie przez potencjalnych Wykonawców wadium (zabezpieczenie przed uchylaniem się od zawarcia umowy) na kwotę 4 000 zł wpłacane, między innymi przelewem na konto depozytowe Zamawiającego. Przewidziano również możliwość wniesienia wadium w gwarancjach bankowych, ubezpieczeniowych lub poręczeniach udzielanych przez właściwe podmioty. Wartość wadium nie przekraczała 1,5% wartości zamówienia, zgodnie z art. 281 ust. 4 ustawy Pzp¹⁷².

W postępowaniu nr 3/2024 termin składania ofert przez potencjalnych Wykonawców ustalono na 17 lipca 2024 r. do godz. 10:00. Niemniej do upływu terminu składania ofert nie wpłynęła żadna oferta. 19 lipca 2024 r. Zamawiający podpisał zawiadomienie o unieważnieniu postępowania¹⁷³ na podstawie art. 255 pkt 1 ustawy Pzp, które następnie

¹⁶⁶ Akta kontroli, s. 270-273, tom II. Ogłoszenie nr 2024/BZP 00388515.

¹⁶⁷ Akta kontroli, s. 798, tom II.

¹⁶⁸ Akta kontroli, s. 365-368, tom II.

¹⁶⁹ Akta kontroli, s. 276-338, tom II.

¹⁷⁰ Od Wykonawcy wymagano środki lub zdolność kredytową na kwotę nie mniejszą niż 450.000,00 zł, a także ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż 450.000,00 zł. Ponadto wskazano aby w okresie ostatnich 5 lat, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – Wykonawca zrealizował w tym okresie, dwie roboty budowlane polegające na wykonaniu budowy lub przebudowy budynku użyteczności publicznej o kubaturze nie mniejszej niż 400 m³ i o wartości brutto nie mniejszej niż 4500.000,00 zł. każda lub jeden montaż automatycznej myjni samochodowej wraz z wykonaniem robót budowlanych o wartości brutto nie mniejszej niż 350.000,00 zł.

¹⁷¹ Akta kontroli, s. 573-595, tom I.

¹⁷² Wartość zamówienia ustalona była na kwotę 402 119,09 zł (86 717,80 euro).

¹⁷³ Akta kontroli, s. 343, tom II.

zostało opublikowane na stronie prowadzonego postępowania¹⁷⁴. Mając na uwadze to, że drugie postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, podjęte w celu udzielenia zamówienia publicznego na budowę automatycznej myjni samochodowej, które nie przyniosło spodziewanego rezultatu, zespół kontrolerów zwrócił się do kierownika jednostki kontrolowanej o wyjaśnienie, czy w trakcie przygotowywania przedmiotowego postępowania uwzględniano w KaOSG możliwość zastosowania trybu udzielenia zamówienia z wolnej ręki. Kierownik wyjaśnił¹⁷⁵, że Pion Głównego Księgowego ustnie informował o możliwości zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki, jednak Kupujący nie złożył wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z § 4 ust. 4 pkt 3 wytycznych nr 2, który stanowi, że w przypadku wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki, komórka zaopatrująca winna wskazać nazwę (firmę) proponowanego wykonawcy wraz z uzasadnieniem. Komórce merytorycznej nie udało się znaleźć żadnego oferenta, który podjąłby zaproszenie do negocjacji w trybie z wolnej ręki.

Ogłoszenie o wyniku postępowania nr 3/2024 zostało zamieszczone 13 sierpnia 2024 r. w BZP¹⁷⁶. Zamawiający wypełnił w terminie ciążyący na nim obowiązek określony w art. 309 ust. 1 ustawy Pzp.

Niezależnie od powyższego, zgodnie do art. 71 ustawy Pzp sporządzono protokół postępowania z przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w którym zawarto informacje określone w art. 72 ustawy Pzp. Protokół został zatwierdzony 13 sierpnia 2024 r. przez Komendanta KaOSG¹⁷⁷.

4.4. Dostawa mebli – postępowanie nr 4/2024.

Planowane postępowanie zostało zatwierdzone w *Planie postępowań o udzielenie zamówień publicznych KaOSG na rok 2024* (wersja nr 2) pod poz. 1.2.1.

Było prowadzone na podstawie przepisów ustawy Pzp, w trybie podstawowym (wariant I) zgodnie z art. 275 pkt 1 ustawy Pzp. Tryb udzielenia zamówienia publicznego został określony we wniosku z 2 października 2024 r.¹⁷⁸, który uzyskał akceptację Głównego Księgowego i Zastępcy Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne. Następnie wniosek został zatwierdzony przez Komendanta KaOSG¹⁷⁹.

Kierownik zamawiającego, Zastępcą Komendanta odpowiedzialny za sprawy graniczne oraz Zastępcą Komendanta odpowiedzialny za sprawy logistyczne Zastępcą (upoważnieni do wykonywania czynności w sprawie, tj. zastępowania w czasie nieobecności), Główny Księgowy oraz wszyscy członkowie komisji przetargowej złożyli stosowne oświadczenia o braku okoliczności wyłączających z udziału w postępowaniu nr 4/2024, czym wypełnili dyspozycję art. 56 ust. 4 ustawy Pzp (oświadczenie dotyczące skazania za określone przestępstwa i konfliktu interesów). Oświadczenia w zakresie niekaralności złożono zgodnie z art. 56 ust. 6 ustawy Pzp, tj. przed rozpoczęciem wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia, natomiast

¹⁷⁴ Akta kontroli, s. 339, tom II.

¹⁷⁵ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

¹⁷⁶ Akta kontroli, s. 339, 344-345, tom II. Ogłoszenie nr 2024/BZP 00456369.

¹⁷⁷ Akta kontroli, s. 257-266, tom II.

¹⁷⁸ Akta kontroli, s. 55-57, tom III.

¹⁷⁹ Akta kontroli, s. 211, tom III. W zastępstwie przez Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy graniczne. Rozkaz dzienny nr 200/KA z 11 października 2024 r.

oświadczenia o braku konfliktu interesów, zgodnie z dyspozycją art. 56 ust. 5 ustawy Pzp, tj. w tym przypadku po otwarciu ofert.

Postępowanie nr 4/2024 zostało zainicjowane stosownie do art. 276 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie 3 października 2024 r. ogłoszenia o zamówieniu w BZP¹⁸⁰. W toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie zmieniano treści ogłoszenia. Od 3 października 2024 r. na stronie Zamawiającego w zakładce poświęconej prowadzonemu postępowaniu udostępniono również pełną wersję SWZ¹⁸¹.

Stosownie do art. 91 ust. 1 ustawy Pzp, w przedmiotowym postępowaniu Wykonawcom umożliwiono składanie ofert częściowych¹⁸².

SWZ sporządzona na potrzeby prowadzonego postępowania odpowiadała warunkom określonym w art. 281 ustawy Pzp, tj. zawierała wszystkie obligatoryjne elementy, o których mowa w ust. 1 ww. artykułu oraz elementy, które były niezbędne Zamawiającemu do odpowiedniego ukształtowania warunków zamówienia, o których mowa w ust. 2 tego artykułu¹⁸³. W SWZ określono między innymi warunki udziału Wykonawców w postępowaniu, podstawy ich wykluczenia, a także kryteria oceny ofert. Do SWZ załączono niezbędne załączniki, tj. szczegółowy OPZ, projektowane postanowienia umowne, formularz oferty oraz wzory oświadczeń Wykonawcy dotyczących spełniania warunków udziału w postępowaniu i przesłanek wykluczenia z postępowania¹⁸⁴.

W przypadku postępowania nr 4/2024 w SWZ wymieniono obligatoryjne podstawy wykluczenia określone w art. 108 ustawy Pzp, a także dodatkowo wskazano fakultatywną podstawę wykluczenia określoną w art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp.

W SWZ określono minimalne warunki udziału Wykonawców w postępowaniu wskazując oczekiwany przez Zamawiającego poziom zdolności technicznych lub zawodowych niezbędnych z punktu widzenia należytego wykonania zamówienia¹⁸⁵. Określono kryteria wyboru ofert na potrzeby poszczególnych części zamówienia oraz przypisano im odpowiednie wagi i punktację. Jako kryteria oceny ofert wskazano cenę (60 pkt) oraz gwarancję jakości i rękojmię za wady (40 pkt)¹⁸⁶.

W postępowaniu nr 4/2024 termin składania ofert przez potencjalnych Wykonawców ustalono na 11 października 2024 r. do godz. 10:00, natomiast otwarcie ofert przewidziano tego samego dnia o godz. 10.10. Zamawiający przed upływem terminu na otwarcie ofert zamieścił na stronie prowadzonego postępowania informacje o kwocie, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia¹⁸⁷. W terminie wpłynęły łącznie 32 oferty od 15 potencjalnych Wykonawców, z czego na część nr 1 – 8 ofert, na część nr 2 - 6 ofert,

¹⁸⁰ Akta kontroli, s. 385-389, tom II. Ogłoszenie nr 2024/BZP 00529576.

¹⁸¹ Akta kontroli, s. 799, tom II.

¹⁸² Część nr 1 – dostawa foteli obrotowych, część nr 2 – dostawa mebli tapicerowanych, część nr 3 – dostawa mebli z płyty laminowanej, część nr 4 – dostawa podnóżków biurowych.

¹⁸³ Akta kontroli, s. 663-666, tom II.

¹⁸⁴ Akta kontroli, s. 390-452, tom II.

¹⁸⁵ Wykonał nie wcześniej niż w okresie ostatnich 3-let przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie co najmniej dwie: część nr 1 - dostawy foteli obrotowych o wartości brutto nie mniejszej niż 250 000,00 zł każda; część nr 2 - dostawy mebli tapicerowanych o wartości brutto nie mniejszej niż 50 000,00 zł każda; część nr 3 - dostawy mebli o wartości brutto nie mniejszej niż 20 000,00 zł każda; część nr 4 – dostawy podnóżków o wartości brutto nie mniejszej niż 5 000,00 zł każda.

¹⁸⁶ Akta kontroli, s. 390-411, tom II.

¹⁸⁷ Akta kontroli, s. 455, 799, tom II.

na część nr 3 - 12 ofert i na część nr 4 - 6 ofert. Informacja z otwarcia ofert została zamieszczona 11 października 2024 r. w BZP¹⁸⁸.

Stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy Pzp Zamawiający przekazał Prezesowi UZP informację o złożonych ofertach¹⁸⁹.

Stwierdzono, że w postępowaniu nr 4/2024 odrzucono 4 oferty zgłoszone przez 3 Wykonawców dotyczące części nr 1 (1 oferta), części nr 3 (1 oferta) i części nr 4 (2 oferty). Podstawą odrzucenia ofert było nieudzielenie przez Wykonawców wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny w wyznaczonym terminie, tj. zaistnienie przesłanki wymienionej w art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp. Nadmienić należy, że zwrócono się do 6 wykonawców o wyjaśnienie rażąco niskiej ceny, z czego tylko 3 udzieliło w tej sprawie wyjaśnień¹⁹⁰.

Stosownie do art. 125 ust. 1 ustawy Pzp do oferty Wykonawcy dołączyli oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu i spełnianiu warunków udziału w postępowaniu¹⁹¹.

W trakcie kontroli stwierdzono, że zgodnie z art. 223 ust. 2 ustawy Pzp Zamawiający poprawił w ofertach złożonych przez potencjalnych Wykonawców oczywiste omyłki pisarskie i rachunkowe niepowodujące istotnych zmian w treści oferty. Poprawione omyłki rachunkowe dotyczyły wartości ceny ofertowej brutto. O dokonaniu poprawek w ofertach Zamawiający 16 października 2024 r. zawiadomił Wykonawców¹⁹², czym wypełnił obowiązek wynikający z powołanego wyżej przepisu ustawy Pzp.

W myśl art. 253 ust. 1 ustawy Pzp Zamawiający przekazał informację o odrzuconych ofertach wraz z informacją o wyborze ofert najkorzystniejszych. Informacja o wyborze najkorzystniejszych ofert w częściach nr 2-4 i unieważnieniu części nr 1 postępowania została udostępniona Wykonawcom 23 października 2024 r. poprzez zamieszczenie na stronie internetowej prowadzonego postępowania¹⁹³.

Stwierdzono, że w zakresie dotyczącym części nr 1 postępowania nr 4/2024 Komendant KaOSG podjął decyzję o jego unieważnieniu na podstawie art. 255 pkt 3 ustawy Pzp¹⁹⁴. Przesłanką do zastosowania przedmiotowego rozwiązania było to, że cena najkorzystniejszej oferty przewyższyła kwotę, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia. Najkorzystniejsza oferta opiewała na kwotę 780 000, 00 zł (brutto) podczas, gdy Zamawiający zamierzał przeznaczyć środki o wartości 568 000,00 zł (brutto). Podjęte działanie było zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Postępowanie nr 4/2024, którego przedmiotem była dostawa mebli zostało zakończone odpowiednio: część nr 1 – unieważnieniem postępowania 23 października 2024 r., części nr 2-4 zawarciem umów z Wykonawcami, których oferty wybrano jako najkorzystniejsze¹⁹⁵. Umowy zostały zawarte przez Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego

¹⁸⁸ Akta kontroli, s. 456-458, 799 tom. II

¹⁸⁹ Akta kontroli, s. 459-481, tom II.

¹⁹⁰ Akta kontroli, s. 133-163, tom III.

¹⁹¹ Akta kontroli, s. 3 (DEIND KA-OI-79/2025), tom II.

¹⁹² Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

¹⁹³ Akta kontroli s. 799, tom II.

¹⁹⁴ Akta kontroli, s. 164-167, tom III.

¹⁹⁵ Umowa nr 161/KaOSG/24 zawarta 5 listopada 2024 r. na dostawę mebli tapicerowanych o wartości 85 300,00 zł (brutto), umowa nr 162/KaOSG/24 zawarta 31 października 2024 r. na dostawę mebli z płyty laminowanej o wartości 32 425,26 zł (brutto), umowa nr 163/KaOSG/24 zawarta 31 października 2024 r. na dostawę podnóżków biurowych o wartości 11 880,00 zł (brutto).

za sprawy logistyczne i kontrasygnowane przez Głównego Księgowego KaOSG i parafowane przez radcę prawnego¹⁹⁶.

Ogłoszenie o wyniku postępowania nr 4/2024 zostało zamieszczone 13 listopada 2024 r. w BZP¹⁹⁷, czym zamawiający wypełnił ciążący na nim obowiązek określony w art. 309 ustawy Pzp.

Stosownie do art. 71 ustawy Pzp sporządzono protokół postępowania z przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w którym zawarto informacje określone w art. 72 ustawy Pzp. Protokół został zatwierdzony 13 listopada 2024 r. przez Komendanta KaOSG¹⁹⁸.

4.5. Dostawa energii elektrycznej do budynków Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu na 12 miesięcy – postępowanie nr 5/2024.

Planowane postępowanie zostało zatwierdzone w *Planie postępowań o udzielenie zamówień publicznych KaOSG na rok 2024* pod poz. 2.2.1.

Przedmiotowe postępowanie było prowadzone na podstawie przepisów ustawy Pzp, w trybie określonym w art. 132 ustawy Pzp, w formie przetargu nieograniczonego. Jest to tryb udzielenia zamówienia, w którym odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy, przy czym może zostać wykorzystany jedynie do prowadzenia postępowań o wartości równej lub większej niż progi unijne. W przypadku przedmiotowego postępowania zachodziły przesłanki ustawowe do zastosowania ww. trybu. Tryb udzielenia zamówienia publicznego został określony we wniosku z 1 października 2024 r., sporządzonym przez komisję przetargową, zaakceptowanym przez Głównego Księgowego i Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy logistyczne i zatwierdzonym przez Komendanta KaOSG¹⁹⁹.

Postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego jest wszczynane poprzez przekazanie ogłoszenia o zamówieniu w Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej. Od chwili ukazania się ogłoszenia w Tenders Electronic Daily²⁰⁰ Zamawiający udostępnia SWZ na stronie internetowej prowadzonego postępowania, której adres wskazał w ogłoszeniu o zamówieniu. Ogłoszenie, o którym mowa wyżej Zamawiający przekazał do publikacji 7 listopada 2024 r. Ogłoszenie 8 listopada 2024 r. zostało opublikowane w TED²⁰¹. Od dnia publikacji ogłoszenie zostało również udostępnione na stronie internetowej prowadzonego postępowania²⁰².

Kierownik zamawiającego, Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy graniczne (upoważniony do wykonywania czynności w sprawie, tj. zastępowania w czasie nieobecności), Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy logistyczne, Główny Księgowy oraz wszyscy członkowie komisji przetargowej złożyli stosowne oświadczenia o braku okoliczności wykluczających z udziału w postępowaniu nr 5/2024, czym wypełnili dyspozycję art. 56 ust. 4 ustawy Pzp (oświadczenie dotyczące skazania za określone

¹⁹⁶ Akta kontroli, s. 487-537, tom II.

¹⁹⁷ Akta kontroli, s. 482-486, tom II. Ogłoszenie nr 2024/BZP 00591488.

¹⁹⁸ Akta kontroli, s. 369-380, tom II.

¹⁹⁹ Akta kontroli, s. 64-66, tom III.

²⁰⁰ Suplement do Dziennika Urzędowego UE, zwany dalej TED.

²⁰¹ Akta kontroli, s. 561-567, tom II.

<https://ted.europa.eu/pl/notice/-/detail/680421-2024> - stan na 29 lipca 2025 r.

²⁰² Akta kontroli, s. 558-560, tom II.

przestępstwa i konfliktu interesów). Oświadczenia w zakresie niekaralności złożono zgodnie z art. 56 ust. 6 ustawy Pzp, tj. przed rozpoczęciem wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia, natomiast oświadczenia o braku konfliktu interesów, zgodnie z dyspozycją art. 56 ust. 5 ustawy Pzp, tj. w tym przypadku po otwarciu ofert.

SWZ sporządzona na potrzeby prowadzonego postępowania odpowiadała warunkom określonym w art. 134 ustawy Pzp, tj. zawierała obligatoryjne elementy, o których mowa w ust. 1 oraz elementy, które były niezbędne Zamawiającemu do odpowiedniego ukształtowania warunków zamówienia, o których mowa w ust. 2 tego artykułu²⁰³. W SWZ określono minimalne warunki udziału Wykonawców w postępowaniu wskazując oczekiwane przez Zamawiającego uprawnienia do prowadzenia działalności gospodarczej lub zawodowej niezbędne z punktu widzenia należytego wykonania zamówienia²⁰⁴. Określono kryteria wyboru ofert na potrzeby zamówienia oraz przypisano im odpowiednie wagi i punktację. Jako kryteria oceny ofert wskazano cenę (100%). Wskazano, że maksymalną liczbę punktów w kryterium cena otrzyma oferta Wykonawcy, który zaproponuje najniższą cenę ofertową brutto. Do SWZ załączono niezbędne załączniki, tj. szczegółowy OPZ, projektowane postanowienia umowne, formularz oferty oraz wzory oświadczeń Wykonawcy dotyczących spełniania warunków udziału w postępowaniu i przesłanek wykluczenia z postępowania. SWZ została udostępniona na stronie internetowej prowadzonego postępowania od dnia opublikowania ogłoszenia o zamówieniu.

W przypadku postępowania nr 5/2024 w SWZ wymieniono obligatoryjne podstawy wykluczenia określone w art. 108 ustawy Pzp, a także dodatkowo wskazano fakultatywną podstawę wykluczenia określoną w art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp.

W postępowaniu przewidziano zastosowanie procedury odwróconej, o której mowa w art. 139 ust. 1 ustawy Pzp.

Stwierdzono, że w trakcie prowadzonego postępowania Wykonawcy zwrócili się do Zamawiającego z wnioskami o wyjaśnienie treści SWZ. Zamawiający udzielił Wykonawcom przedmiotowych wyjaśnień w terminie i na zasadach określonych w art. 135 ust. 1 i 2 ustawy Pzp²⁰⁵, zamieszczając jednocześnie stosowną informację na stronie internetowej prowadzonego postępowania²⁰⁶ (art. 135 ust. 6 ustawy Pzp).

Ustalono, że w przypadku postępowania nr 5/2024, termin składania ofert ustalono na 9 grudnia 2024 r. godz. 10.00. W tym przypadku zastosowano dyspozycję art. 138 ust 4 ustawy Pzp, na podstawie którego termin składania ofert skrócono o 5 dni²⁰⁷,

²⁰³ Akta kontroli s. 573-621, tom II.

²⁰⁴ Zamawiający oczekiwał od wykonawców posiadania ważnej koncesji na prowadzenie działalności w zakresie obrotu energią elektryczną wydaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. W przypadku Wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie, Zamawiający uzna, że warunek o którym mowa w powyższym akapicie jest spełniony, jeżeli co najmniej jeden z członków konsorcjum posiada uprawnienia do prowadzenia określonej działalności gospodarczej lub zawodowej i zrealizuje dostawy, do których realizacji te uprawnienia są wymagane.

²⁰⁵ Akta kontroli s. 622-625, tom II.

²⁰⁶ Akta kontroli s. 558-560, tom II.

²⁰⁷ W przypadku przetargu nieograniczonego zasadniczy minimalny termin składania ofert wynosi 35 dni od dnia przekazania ogłoszenia TED. Może on być skrócony o 5 dni, jeżeli składanie ofert odbywa się w całości przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Przepisy ustawy pozwalają również Zamawiającemu na wyznaczenie jeszcze krótszego terminu składania ofert, byle nie był on krótszy niż 15 dni od dnia przekazania ogłoszenia TED. Zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy Pzp może to nastąpić, gdy Zamawiający wcześniej poinformował rynek o zamiarze wszczęcia postępowania, publikując tzw. wstępne ogłoszenie informacyjne, lub gdy zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia i skrócenie podstawowego terminu jest uzasadnione.

gdyż ich składanie odbywało się w całości przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. W kontrolowanym postępowaniu termin do składania ofert Zamawiający ustalił prawidłowo. Działanie zamawiającego polegające na skróceniu terminu składania ofert było w tym przypadku uzasadnione i dopuszczalne na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów ustawy Pzp.

Otwarcie ofert nastąpiło 9 grudnia 2024 r. godz. 10.10. Zamawiający przed upływem terminu otwarcia ofert (godz. 10:02) zamieścił na stronie prowadzonego postępowania informację o kwocie, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia²⁰⁸. Wpłynęło 9 ofert od potencjalnych Wykonawców. Informację o złożonych ofertach, stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy Pzp, Zamawiający 10 grudnia 2024 r. przekazał Prezesowi UZP, zachowując 7-dniowy termin do dokonania tej czynności²⁰⁹.

W postępowaniu nr 5/2024 odrzucono oferty 4 Wykonawców. Podstawą do odrzucenia ofert w każdym z przypadków było nieudzielenie przez Wykonawcę, w wyznaczonym terminie, wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny, tj. zaistnienie przesłanki wymienionej w art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp. Nadmienić należy, że zwrócono się do 7 wykonawców o wyjaśnienie rażąco niskiej ceny, z czego tylko 3 udzieliło w tej sprawie wyjaśnień²¹⁰. Działanie Zamawiającego było prawidłowe i zgodne z przepisami ustawy Pzp.

W trakcie kontroli stwierdzono, że zgodnie z art. 223 ust. 2 ustawy Pzp Zamawiający poprawił w 2 ofertach złożonych przez potencjalnych Wykonawców oczywistą omyłkę pisarską oraz omyłkę rachunkową, które nie powodowały istotnych zmian w treści oferty. O dokonaniu poprawek w ofertach Zamawiający 12 grudnia 2024 r. zawiadomił Wykonawców²¹¹, czym wypełnił obowiązek wynikający z powołanego wyżej przepisu ustawy Pzp.

Informację o wyborze najkorzystniejszej oferty²¹² 20 grudnia 2024 r. przesłano Wykonawcom stosownie do art. 253 ust. 1 Pzp. Natomiast, zgodnie z art. 253 ust. 2 ustawy Pzp, Zamawiający udostępnił przedmiotową informację na stronie internetowej prowadzonego postępowania²¹³.

Stosownie do art. 125 ust. 1 i 2 ustawy Pzp do oferty Wykonawca dołączył oświadczenie o niepodleganiu wykluczeniu i spełnianiu warunków udziału w postępowaniu²¹⁴.

Postępowanie nr 5/2024, zostało zakończone zawarciem umowy z Wykonawcą, którego ofertę wybrano jako najkorzystniejszą²¹⁵. Umowa została zawarta 15 stycznia 2025 r. przez Komendanta KaOSG, kontrasygnowana przez Głównego Księgowego KaOSG i parafowana przez radcę prawnego²¹⁶.

²⁰⁸ Akta kontroli, s. 626, 804, tom II.

²⁰⁹ Akta kontroli, s. 629-639, tom II.

²¹⁰ Akta kontroli, s. 1168-196, tom III.

²¹¹ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

²¹² Akta kontroli, s. 640-641, tom II.

²¹³ Akta kontroli, s. 803, tom II.

²¹⁴ Oświadczenia złożono na standardowym formularzu jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia (JEDZ) określonego w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/7 z dnia 5 stycznia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 3 z 6.01.2016 r., str. 16). Akta kontroli, s. 3 (DEIND KA-OI-79/2025), tom II.

²¹⁵ Umowa nr 3/KaOSG/25 zawarta w dniu 15 stycznia 2025 r. na dostawę energii elektrycznej przez okres 12 miesięcy do KaOSG na kwotę 703 117,30 zł (brutto).

²¹⁶ Akta kontroli, s. 647-662, tom II.

Stosownie do art. 71 ustawy Pzp z postępowania sporządzono protokół, w którym zawarto informacje określone w art. 72 ustawy Pzp. Przedmiotowy protokół został zatwierdzony 31 stycznia 2025 r. przez Komendanta KaOSG²¹⁷.

Zgodnie z art. 265 ustawy Pzp, Zamawiający nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania przekazuje do publikacji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zawierające informację o wynikach tego postępowania. Ogłoszenie o wyniku postępowania nr 5/2024 zostało przekazane Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej 28 stycznia 2025 r.²¹⁸ oraz opublikowane 29 stycznia 2025 r. w TED²¹⁹. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że jednostka kontrolowana wypełniła w terminie obowiązek wynikający z ww. przepisu ustawy Pzp.

4.6. Dostawa foteli biurowych – postępowanie nr 6/2024.

Planowane postępowanie zostało zatwierdzone w *Planie postępowań o udzielenie zamówień publicznych KaOSG na rok 2024* (wersja nr 5) pod poz. 1.2.2.

Było prowadzone na podstawie przepisów ustawy Pzp w trybie podstawowym (wariant I), zgodnie z art. 275 pkt 1 ustawy Pzp. Tryb udzielenia zamówienia publicznego został określony we wniosku z 7 listopada 2024 r.²²⁰, sporządzonym przez komisję przetargową, zaakceptowanym przez Głównego Księgowego²²¹ i Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy logistyczne. Wniosek został zatwierdzony 8 listopada 2024 r. przez Komendanta KaOSG²²².

Kierownik zamawiającego, Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy graniczne oraz Zastępca Komendanta odpowiedzialny za sprawy logistyczne (upoważnieni do wykonywania czynności w sprawie, tj. zastępowania w czasie nieobecności), Główny Księgowy oraz wszyscy członkowie komisji przetargowej złożyli stosowne oświadczenia o braku okoliczności wykluczających z udziału w postępowaniu nr 6/2024, czym wypełnili dyspozycję art. 56 ust. 4 ustawy Pzp (oświadczenie dotyczące skazania za określone przestępstwa i konfliktu interesów). Oświadczenia w zakresie niekaralności złożono zgodnie z art. 56 ust. 6 ustawy Pzp, tj. przed rozpoczęciem wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia, natomiast oświadczenia o braku konfliktu interesów, zgodnie z dyspozycją art. 56 ust. 5 ustawy Pzp, tj. w tym przypadku po otwarciu ofert.

Postępowanie 6/2024 zostało zainicjowane stosownie do art. 276 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie 8 listopada 2024 r. ogłoszenia o zamówieniu w BZP²²³. W toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie zmieniano treści ogłoszenia.

Stosownie do art. 91 ust. 1 ustawy Pzp, w przedmiotowym postępowaniu umożliwiono Wykonawcom składanie ofert częściowych²²⁴.

²¹⁷ Akta kontroli, s. 542-551, tom II.

²¹⁸ Akta kontroli, s. 793, tom II.

²¹⁹ Akta kontroli, s. 642-646, tom II,

<https://ted.europa.eu/pl/notice/-/detail/59866-2025> - stan na 29 lipca 2025 r.

²²⁰ Akta kontroli, s. 72-73, tom III.

²²¹ W zastępstwie przez Zastępcę Głównego Księgowego KaOSG.

²²² Akta kontroli, s. 212, tom III. W zastępstwie przez Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy graniczne. Rozkaz dzienny nr 218/KA z 7 listopada 2024 r.

²²³ Akta kontroli, s. 678-682, tom II. Ogłoszenie nr 2024/BZP 00587417.

²²⁴ Część nr 1 – dostawa foteli biurowych, część nr 2 – dostawa foteli biurowych dyspozytorskich, część nr 3 – dostawa foteli skórzanych.

Od 8 listopada 2024 r. na stronie Zamawiającego udostępniono również pełną wersję SWZ²²⁵.

SWZ sporządzona na potrzeby prowadzonego postępowania odpowiadała warunkom określonym w art. 281 ustawy Pzp, tj. zawierała obligatoryjne elementy, o których mowa w ust. 1 oraz elementy, które były niezbędne Zamawiającemu do odpowiedniego ukształtowania warunków zamówienia, o których mowa w ust. 2 tego artykułu²²⁶. W SWZ określono między innymi warunki udziału Wykonawców w postępowaniu, podstawy ich wykluczenia, a także kryteria oceny ofert. Do SWZ załączono niezbędne załączniki, tj. szczegółowy OPZ, projektowane postanowienia umowne, formularz oferty oraz wzory oświadczeń Wykonawcy dotyczących spełniania warunków udziału w postępowaniu i przesłanek wykluczenia z postępowania.

W przypadku postępowania nr 6/2024 w SWZ wymieniono obligatoryjne podstawy wykluczenia określone w art. 108 ustawy Pzp, a także dodatkowo wskazano fakultatywną podstawę wykluczenia określoną w art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp.

W SWZ określono minimalne warunki udziału Wykonawców w postępowaniu wskazując oczekiwany przez Zamawiającego poziom zdolności technicznych lub zawodowych niezbędnych z punktu widzenia należytego wykonania zamówienia²²⁷. Określono kryteria wyboru ofert na potrzeby poszczególnych części zamówienia oraz przypisano im odpowiednie wagi i punktację. Jako kryteria oceny ofert wskazano cenę (60 pkt) oraz gwarancję jakości i rękojmię za wady (40 pkt)²²⁸.

W postępowaniu nr 6/2024 termin składania ofert ustalono na 18 listopada 2024 r. o godz. 10:00, natomiast termin otwarcia ofert ustalono na godz. 10.10 tego samego dnia. Zamawiający przed upływem terminu na otwarcie ofert zamieścił na stronie prowadzonego postępowania informacje o kwocie, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia (godz. 10:00)²²⁹. Dopuszczono składanie ofert częściowych dzieląc przy tym zamówienie na 3 części. W terminie wpłynęło łącznie 14 ofert od 6 Wykonawców, z czego na część nr 1 – 6 ofert, na część nr 2 - 4 oferty i na część nr 3 - 4 oferty. Stosownie do art. 125 ust. 1 ustawy Pzp do oferty Wykonawcy dołączyli oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu i spełnianiu warunków udziału w postępowaniu.

Zgodnie z zapisami art. 81 ust. 1 ustawy Pzp Zamawiający przekazał Prezesowi UZP informację o złożonych ofertach²³⁰.

Stwierdzono, że w postępowaniu nr 6/2024 odrzucono 5 ofert zgłoszonych przez 3 Wykonawców, dotyczących części nr 1 (3 oferty), części nr 2 (1 oferta) i części nr 3 (1 oferta). Podstawą odrzucenia ofert było niepotwierdzenie spełnienia wymagań technicznych oferowanych produktów określonych w SWZ (2 oferty) i złożenie ofert bez opatrzenia ich właściwym podpisem elektronicznym (3 oferty), tj. zaistnienie przesłanek wymienionych odpowiednio w art. 226 ust. 1 pkt 5 i art. 226 ust. 1 pkt 3 i ustawy Pzp.

²²⁵ Akta kontroli s. 806, tom II.

²²⁶ Akta kontroli, s. 779-782 tom II.

²²⁷ Wykonał w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, co najmniej dwie: część 1 - dostawy foteli biurowych o wartości brutto nie mniejszej niż 200 000 zł. każda; Część nr 2 - dostawy foteli biurowych dyspozytorskich o wartości brutto nie mniejszej niż 25 000 zł każda; Część nr 3 - dostaw foteli biurowych skórzanych o wartości nie mniejszej brutto niż 15 000 zł każda.

²²⁸ Akta kontroli, s. 779-782, tom II.

²²⁹ Akta kontroli, s. 722, 807, tom II.

²³⁰ Akta kontroli, s. 725-740, tom II.

W przypadku dwóch Wykonawców przedstawione przez nich oferty dotyczące części nr 2 zamówienia uzyskały taką samą ocenę w kryterium o najwyższej wadze. Zastosowano w związku z tym dyspozycję art. 248 ust. 3 ustawy Pzp i na jego podstawie 25 listopada 2024 r. skierowano do tych Wykonawców zaproszenie do składania ofert dodatkowych dotyczących części nr 2 zamówienia²³¹. Termin składania ofert dodatkowych upływał 27 listopada 2024 r. o godz. 9:00. W rezultacie wpłynęła oferta jednego Wykonawcy, który zaproponował niższą cenę od wcześniej zaoferowanej²³².

W trakcie kontroli stwierdzono, że zgodnie z art. 223 ust. 2 ustawy Pzp Zamawiający poprawił w ofertach złożonych przez potencjalnych Wykonawców oczywiste omyłki pisarskie i rachunkowe niepowodujące istotnych zmian w treści oferty. Poprawione omyłki dotyczyły wartości ceny ofertowej brutto. O dokonaniu poprawek w ofertach Zamawiający 20 listopada 2024 r. zawiadomił Wykonawców²³³, czym wypełnił obowiązek wynikający z powołanego wyżej przepisu ustawy Pzp.

Stosownie do art. 253 ust. 2 ustawy Pzp, informacje o ofertach, które zostały wybrane jako najkorzystniejsze w danych częściach (w częściach nr 1-3) i o ofertach odrzuconych zostały udostępnione 28 listopada 2024 r. na stronie internetowej prowadzonego postępowania²³⁴ i na podstawie ust. 2 tego przepisu, poinformowano w tym samym terminie Wykonawców.

Postępowanie nr 6/2024, którego przedmiotem była dostawa foteli biurowych zostało zakończone zawarciem umów z Wykonawcami, których oferty wybrano jako najkorzystniejsze²³⁵. Umowy zostały zawarte 6 grudnia 2024 r. przez Zastępcę Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy logistyczne²³⁶ i kontrasygnowane przez Głównego Księgowego KaOSG i parafowane przez radcę prawnego²³⁷.

Ogłoszenie o wyniku postępowania nr 6/2024 zostało zamieszczone 17 grudnia 2024 r. w BZP²³⁸, czym Zamawiający wypełnił w terminie ciążyący na nim obowiązek określony w art. 309 ust. 1 ustawy Pzp.

Stosownie do art. 71 ustawy Pzp z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego sporządzono protokół, w którym zawarto informacje określone w art. 72 ustawy Pzp. Przedmiotowy protokół został zatwierdzony 17 grudnia 2024 r. przez Komendanta KaOSG²³⁹.

Udzielenie zamówienia publicznego

Przepisy ustawy Pzp w art. 436 określają obligatoryjne elementy umów w sprawie zamówienia publicznego w rozróżnieniu na umowy zawierane na okres krótszy bądź dłuższy niż 12 miesięcy. W pierwszym przypadku, ustawodawca przewidział, że umowa musi zawierać następujące elementy: planowany termin zakończenia usługi, dostawy

²³¹ Akta kontroli, s. 188-200, tom III.

²³² Akta kontroli, s. 741, tom. II.

²³³ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

²³⁴ Akta kontroli, s. 742-744, 806, tom II.

²³⁵ Umowa nr 191/KaOSG/24 zawarta 6 grudnia 2024 r. na dostawę foteli biurowych w zakresie o wartości 674 040 zł (brutto), umowa nr 192/KaOSG/24 zawarta 6 grudnia 2024 r. na dostawę foteli biurowych dyspozytorskich o wartości 51 635,40 zł (brutto), umowa nr 193/KaOSG/24 zawarta 6 grudnia 2024 r. na dostawę foteli biurowych skórzanych o wartości 35 793 zł (brutto).

²³⁶ Akta kontroli, s. 201-202, tom III.

²³⁷ Akta kontroli, s. 745-774, tom II.

²³⁸ Akta kontroli, s. 775-778, 806, tom II. Ogłoszenie nr 2024/BZP 00645643.

²³⁹ Akta kontroli, s. 667-677, tom II. W zastępstwie Zastępcy Komendanta odpowiedzialny za sprawy graniczne.

lub robót budowlanych, oraz w razie potrzeby, planowane terminy wykonania poszczególnych części usługi, dostawy lub roboty budowlanej określone w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach, chyba że wskazanie daty wykonania umowy jest uzasadnione obiektywną przyczyną; warunki zapłaty wynagrodzenia; łączną maksymalną wysokość kar umownych, których mogą dochodzić strony. Żadna z umów w kontrolowanych postępowaniach nie została zawarta na okres dłuższy niż 12 miesięcy²⁴⁰. Nadmienić należy, że w trzech umowach zawartych w postępowaniu nr 6 termin realizacji umowy został określony datą, co musi, zgodnie z przywołanym przepisem, być uzasadnione obiektywną przyczyną, Komendant jako tego rodzaju przyczynę wskazał, że termin realizacji umowy został wyrażony datą tj. 24 grudnia 2024 r. z uwagi na fakt, iż środki finansowe na dostawy objęte umowami zostały zapewnione w budżecie KaOSG na 2024 r. i podlegały rozliczeniu do 31 grudnia 2024 r.²⁴¹

Stwierdzono, że podpisane umowy²⁴² zawierały pozostałe obligatoryjne postanowienia, tj. warunki zapłaty wynagrodzenia oraz łączną maksymalną wysokość kar umownych, łączna maksymalna wysokość kar umownych, stosownie do postanowień umownych, była określana na poziomie nieprzekraczającym 15% (postępowanie nr 5) i 20% (postępowania nr 1, 4, 6) wartości wynagrodzenia brutto Wykonawcy za przedmiot umowy²⁴³.

Zgodnie z art. 441 ust. 1 ustawy Pzp Zamawiający może skorzystać z opcji, jeżeli przewidział opcję w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumentach zamówienia w postaci zrozumiałych, precyzyjnych i jednoznacznych postanowień umownych²⁴⁴.

Możliwość skorzystania przez Zamawiającego z prawa opcji przewidziano:

- a. w postępowaniu nr 1/2024 w umowie nr 56/KaOSG/24 z 16 maja 2024 r. na sprzątnie pomieszczeń budynków KaOSG (zakres podstawowy – 6 miesięcy, opcja – 6 miesięcy po upływie okresu podstawowego). W przedmiotowej umowie w § 2 ust. 2 określono uprawnienie Zamawiającego do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z prawa opcji, ze wskazaniem czasu i okoliczności skorzystania z opcji. Wzór oświadczenia stanowił załącznik nr 5 do umowy²⁴⁵.
- b. w postępowaniu nr 6/2024 w umowie nr 191/KaOSG/24 z 6.12.2024 r. (część nr 1) - na dostawę foteli biurowych (zakres podstawowy – 300 szt. opcja – 100 szt.). W umowie nie zawarto zapisów odnoszących się do możliwości złożenia przez Zamawiającego oświadczenia dotyczącego skorzystania z prawa opcji, a także terminu oraz okoliczności faktycznych i formalnych przewidzianych do dokonania tej

²⁴⁰ Postępowanie nr 1: umowa nr 56/KaOSG/24 – 6 miesięcy; opcja 6 miesięcy, postępowanie nr 4: umowa nr 161/KaOSG/24 – 7 tygodni, umowa nr 162/KaOSG/24 – 7 tygodni, umowa nr 163/KaOSG/24 – 7 tygodni; postępowanie nr 5: umowa nr 3/KaOSG/25 – 12 miesięcy; postępowanie nr 6: umowa nr 191/KaOSG/24, nr 192/KaOSG/24, nr 193/KaOSG/24 – termin określony datą, nieprzekraczający 1 miesiąca (24 grudnia 2024 r.). Akta kontroli, s. 129-159, 487-537, 647-662, 745-774, tom II.

²⁴¹ Akta kontroli, s. 4-8, tom III.

²⁴² Nie poddawano analizie projektów umów w postępowaniach unieważnionych.

²⁴³ Nadmienić należy, że ustawa Pzp nie określa maksymalnej granicy takiego limitu kar, jednakże w praktyce, co wynika z orzecznictwa KIO, postanowienia umowne konstruowane są w ten sposób, że łączna wysokość kar nie powinna przekraczać 30% wysokości wynagrodzenia wykonawcy.

²⁴⁴ Za takie uważa się postanowienia umowne, które łącznie spełniają następujące warunki: 1) określają rodzaj i maksymalną wartość opcji, 2) określają okoliczności skorzystania z opcji; 3) nie modyfikują ogólnego charakteru umowy.

²⁴⁵ Akta kontroli, s. 129-160, tom III.

czynności²⁴⁶. Możliwość skorzystania z opcji przewidziano w ogłoszeniu o zamówieniu, co było zgodne z przepisami ustawy Pzp, wskazując okoliczności skorzystania z opcji, tj.: *Zamawiający przewiduje możliwość skorzystania z opcji polegającej na zwiększeniu dostawy foteli biurowych (część nr 1), maksymalnie do 160 sztuk. Skorzystanie z opcji uzależnione jest od posiadania przez Zamawiającego środków finansowych na ten cel. Informacja o ilości zamówionych foteli biurowych w ramach opcji zostanie określona w umowie.*

Zgodnie ze stanowiskiem UZP przesłanką, którą zamawiający musi uwzględnić w klauzulach umownych, jest sprecyzowanie okoliczności skorzystania z opcji, tj. warunków dotyczących „uruchomienia” opcji (art. 441 ust. 1 pkt 2 Pzp). Korzystanie z opcji następuje w większości przypadków przez złożenie przez Zamawiającego oświadczenia woli w określonym przez niego terminie i o określonym przedmiocie. Niekiedy jednak może polegać na bezczynności Zamawiającego w zakresie niektórych obowiązków wynikających z umowy²⁴⁷. Doktryna dopuszcza bezczynność Zamawiającego, przy czym wskazuje, że okoliczności skorzystania z opcji powinny być na tyle precyzyjnie opisane, aby było jasne, w jaki sposób i na jakich warunkach opcja zostanie uruchomiona. Jest to istotne z punktu widzenia ochrony interesu Wykonawcy. W okresie objętym kontrolą, rozwiązanie takie zastosowano w przypadku umowy nr 56/KaOSG/24 z 16 maja 2024 r. na sprząatanie pomieszczeń budynków KaOSG. Tego rodzaju rozwiązanie należy uznać jako dobrą praktykę i w ocenie zespołu kontrolerów powinno znaleźć zastosowanie do wszystkich umów przewidujących możliwość korzystania przez Zamawiającego z prawa opcji.

Postanowienia kontrolowanych umów właściwie zabezpieczały interesy Zamawiającego. Nie zawierały przy tym rozwiązań, które umożliwiałyby Zamawiającemu korzystanie z uprzywilejowanej pozycji względem Wykonawców²⁴⁸, przerzucając na nich nadmierny ciężar i ryzyka związane z realizacją zawartych z nimi umów. Nie stwierdzono, aby projektowane postanowienia umów zaskarżane były przez Wykonawców do Krajowej Izby Odwoławczej jako sprzeczne z art. 433 ustawy Pzp.

Jeżeli chodzi o udział radcy prawnego w procesie przygotowywania i realizowania zamówień publicznych Komendant KaOSG wyjaśnił²⁴⁹, że radca prawny realizował obsługę prawną przypisaną w wytycznych nr 2. Każdorazowo akceptował projekty umów będące załącznikami do SWZ oraz dokonywał kontroli formalno-prawnej zawieranych umów, jak również w zależności od istniejących potrzeb zajmował stanowisko w zakresie interpretacji przepisów prawa.

Nadmienić należy, że w zakresie udzielania zamówień publicznych – niezależnie od kontrasygnaty Głównego Księgowego oraz parafki radcy prawnego – umowy parafowane były przez Kierownika Sekcji ZP (z wyjątkiem umowy nr 56/KaOSG/24), a także Naczelnika WTIZ.

²⁴⁶ Okoliczności: 1) faktyczne: określenie zdarzeń lub warunków na podstawie, których zamawiający podejmie decyzję o skorzystaniu z opcji; 2) formalne: pisemność oświadczenia (zlecenia) dotyczącego opcji, jednokrotność lub wielokrotność korzystania, zakres upoważnień osób do złożenia tego oświadczenia, określenie kanału komunikacji; 3) terminowe: terminy obowiązujące przy złożeniu oświadczenia o skorzystaniu z opcji.

²⁴⁷ Komentarz UZP, s. 1188-1193.

²⁴⁸ Prawo zamówień publicznych zawiera katalog tzw. *klauzul abuzywnych*, które zostały wyliczone w art. 433 ustawy Pzp.

²⁴⁹ Akta kontroli, s. 531-546, tom I.

Umowy zawarte z Wykonawcami wyłoniionymi w trakcie postępowań prowadzonych na przestrzeni 2024 roku były rejestrowane w *rejestrze umów Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Nowym Sączu*²⁵⁰. Dodatkowo, w KaOSG prowadzony był pomocniczo elektroniczny rejestr umów²⁵¹, który pozwalał użytkownikom na szybkie wyszukanie i otwieranie kopii umów (linki do plików tworzone za pomocą formuły hiperłącza, dostępność na dysku sieciowym). Jednocześnie, celem monitorowania zawartości elektronicznego rejestru umów pod kątem poprawności wpisów, ograniczono użytkownikom możliwość edycji. Zespół kontrolerów pozytywnie ocenia tego rodzaju inicjatywę Sekcji ZP.

Umowy o udzielenie zamówienia publicznego podpisywane były przez Komendanta²⁵², także w zastępstwie przez Zastępcę Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne²⁵³ lub sprawy graniczne²⁵⁴ – na mocy rozkazu o zastępowaniu Komendanta w trakcie nieobecności lub przez Zastępcę Komendanta odpowiedzialnego za sprawy logistyczne²⁵⁵ upoważnionego do podpisywania umów z wykonawcami w sprawach zamówień publicznych do wartości 50 000 euro netto na mocy decyzji kompetencyjnej nr 21 z 2021 r. oraz decyzji kompetencyjnej nr 34 z 2025 r. Umowy podpisywane na mocy upoważnienia nie przekraczały wartości wynikającej z upoważnienia. Warto nadmienić, że UZP wskazał w komentarzu do art. 52, że umocowanie do dokonywania czynności zawarcia umowy może być oparte na zasadach wynikających z właściwych dla każdego zamawiającego przepisów ustrojowych lub na podstawie przepisów Kc. W tym przypadku korzystano z rozwiązań ustrojowych KaOSG, bez wydawania pełnomocnictw, o których mowa wyżej.

Sprawozdawczość

W myśl art. 82 ustawy Pzp Zamawiający sporządza roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach²⁵⁶. Sprawozdanie Zamawiający przekazuje Prezesowi UZP w terminie do dnia 1 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Zakres zawartych w nim informacji, jego wzór, sposób przekazywania oraz sposób i tryb jego korygowania, określono w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w *sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania*²⁵⁷. Stosownie do § 2 ww. rozporządzenia Zamawiający przekazuje sprawozdanie Prezesowi UZP przy użyciu formularza umieszczonego i udostępnionego na stronach portalu internetowego UZP, zgodnego z wzorem sprawozdania określonym w załączniku do rozporządzenia.

Ustalono, że informacje dotyczące zamówień udzielonych w rezultacie postępowań prowadzonych w KaOSG w roku 2024 zostały ujęte w *Rocznym Sprawozdaniu o udzielonych Zamówieniach* w zakresie zgodnym z treścią załącznika do ww.

²⁵⁰ Akta kontroli, s. 202-206, tom I. RWD nr 192/9/2022 – numer umowy odpowiadał pozycji rejestru.

²⁵¹ Akta kontroli, s. 207-209, tom I.

²⁵² Umowa, nr 3/KaOSG/25,

²⁵³ Umowa nr 191/KaOSG/24 z 6 grudnia 2024 r.

²⁵⁴ Akta kontroli, s. 530, tom I. Umowa nr 56/KaOSG/2024 z 16 maja 2024 r.

²⁵⁵ Umowa nr: 161/KaOSG/24, 162/KaOSG/24, 163/KaOSG/24, 192/KaOSG/24, 193/KaOSG/24.

²⁵⁶ Zwane dalej sprawozdaniem.

²⁵⁷ Dz. U. poz. 2463.

rozporządzenia i przekazane do Prezesa UZP z zachowaniem obowiązującego terminu, tj. 27 lutego 2024 r.²⁵⁸.

5. Nadzór nad realizacją postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Nadzór nad przygotowaniem i realizacją postępowań o udzielenie zamówień publicznych, z uwagi na zaangażowanie różnych podmiotów w ich realizację (kierownictwo KaOSG, Wydział Techniki i Zaopatrzenia, Pion Głównego Księgowego), należy oceniać z uwzględnieniem zakresu wykonywanych czynności i posiadanych uprawnień.

Proces planowania zamówień publicznych podlegał nadzorowi ze strony Głównego Księgowego i Zastępcy Komendanta ds. logistycznych, który pomimo braku obowiązku wynikającego z wytycznych nr 2 akceptował poszczególne wersje *Planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2024 r.* Natomiast Główny Księgowy realizował nadzór nad czynnościami przypisanymi pracownikom Sekcji ZP poprzez między innymi weryfikację tego dokumentu z planem finansowym, akceptację planu postępowań o udzielenie zamówień/planu rzeczowo-finansowego i ich aktualizacji.

Nadmienić również należy, że istotną kwestią na etapie planowania jest zapobieganie dzieleniu zamówień w celu obejścia ustawy Pzp. Komendant odnosząc się do stosowanych mechanizmów nadzoru, wyjaśnił²⁵⁹, że w trakcie opracowywania planów organizowane były odprawy z kierownikami sekcji, na których analizowany był zakres poszczególnych zadań pod kątem niezamierzonego dzielenia zamówienia. Natomiast na bieżąco, w sytuacji kiedy pojawiały się nowe zadania lub do WTiZ kierowane były nowe potrzeby, organizowano z kierownikami sekcji i osobami odpowiedzialnymi za planowanie finansowe, spotkania na których omawiane były przyszłe działania, aby ich realizacja była zgodna z prawem zamówień publicznych. Pod tym kątem również Pion Głównego Księgowego dokonywał analizy na etapie sporządzania planu postępowań o udzielenie zamówień na dany rok, a także planów rzeczowo-finansowych oraz ich aktualizacji.

W zakresie przygotowania postępowania stwierdzono, że w WTiZ, do którego zadań należały czynności w tym zakresie, nadzór również opierał się na zachowaniu ścieżki służbowej, tj. akceptacji wytwarzanej dokumentacji przez funkcjonariuszy/pracowników WTiZ, zgodnie z hierarchią służbową (pracownik, kierownik odpowiedniej Sekcji, następnie Naczelnik Wydziału). Jak wyjaśnił²⁶⁰ Komendant KaOSG przed złożeniem wniosku o udzielenie zamówienia publicznego, wszystkie czynności związane z opracowaniem dokumentacji do danego wniosku realizowane były przez osoby we właściwej sekcji, której kierownik odpowiadał za kwestie merytoryczne i postęp realizacji czynności w tym zakresie. Ustalono, także że naczelnik WTiZ akceptował wszystkie dokumenty, w tym OPZ, dokumentację z szacowania wartości zamówienia, warunki udziału w postępowaniu i inne stanowiące załączniki do wniosku²⁶¹. Zasady dokonywania akceptacji (wniosku o wszczęcie postępowania, załączników do wniosku, wniosku o powołanie komisji przetargowej oraz zatwierdzenie trybu) zostały szczegółowo określone w wytycznych nr 2. Dodatkowo – co wskazano w rozdziale 1 niniejszego dokumentu – nadzór nad prowadzonym przygotowaniem postępowań o udzielenie zamówień publicznych należał również do kierownika Sekcji ZP. Na podstawie analizy

²⁵⁸ Akta kontroli, s. 423-469, tom I.

²⁵⁹ Akta kontroli, s. 531- 546, tom I.

²⁶⁰ Akta kontroli, s. 531- 546, tom I.

²⁶¹ Analiza akceptacji dokumentacji udostępnionej w EZD.

przepływu dokumentacji w systemie EZD ustalono, że kierownik Sekcji ZP uczestniczył w procesie przygotowania postępowań nadzorując kwestie formalne dokumentów, a także poprawność ich wykonywania pod względem merytorycznym, przez komórki organizacyjne WTiZ. Naczelnik WTiZ był na bieżąco informowany o konieczności dokonania stosownych korekt w dokumentacji opracowywanej na etapie przygotowywania postępowań nr 2/2024, 3/2024, 4/2024, 5/2024 i 6/2024²⁶². Korekty były niezwłocznie dokonywane przez poszczególne komórki organizacyjne WTiZ KaOSG, stosownie do wskazówek Kierownika Sekcji ZP.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację dotyczącą postępowań o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych w 2024 r. i ustalono, że kierownik Sekcji ZP aktywnie uczestniczył w procesie przygotowania tychże postępowań nadzorując w zakresie swojej odpowiedzialności dokumentację wykonywaną przez poszczególne komórki zaopatrujące.

Jeżeli zaś chodzi o samą realizację zamówienia, nadzór Głównego Księgowego nad tym etapem polegał między innymi na weryfikacji i akceptacji następujących dokumentów: SWZ wraz z projektem umowy, odpowiedzi udzielane do SWZ, informacje z otwarcia ofert, korespondencja z oferentami (np.: w zakresie błędów w ofertach), protokół z oceny ofert, informacja z wyboru wykonawcy, stanowiska do KIO, a także reprezentowaniu Komendanta przed Krajową Izbą Odwoławczą. Ponadto każdorazowy udział Kierownika Sekcji ZP w pracach komisji przetargowych w charakterze przewodniczącego wzmacniał nadzór pionu Głównego Księgowego KaOSG nad prawidłowością i merytorycznym poziomem wykonania zadań związanych z realizacją postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Odrębnie należy się odnieść do nadzoru sprawowanego przez kierownictwo KaOSG. Ustalono, że Komendant KaOSG osobiście wykonywał czynności zastrzeżone dla kierownika zamawiającego. Jak stanowi art. 52 ust. 1 i 2 ustawy Pzp za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia odpowiada kierownik zamawiającego. Osoby inne niż kierownik zamawiającego odpowiadają za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia w zakresie, w jakim powierzono im czynności w postępowaniu oraz czynności związane z przygotowaniem postępowania, a kierownik zamawiającego może powierzyć pracownikom zamawiającego, w formie pisemnej, wykonywanie zastrzeżonych dla niego czynności. Ustalono, że w KaOSG Kierownik Zamawiającego nie ustanowił tego rodzaju upoważnienia. Podał w swoim stanowisku²⁶³, że wszystkie przypisane mu działania realizował samodzielnie, a w przypadku nieobecności – czynności te wykonała osoba w jego w zastępstwie. Decyzja o braku upoważnienia została podjęta osobiście przez Komendanta KaOSG i zależała od indywidualnej oceny sytuacji w danym roku budżetowym. Z uwagi na niewielką liczbę postępowań²⁶⁴ Komendant KaOSG nadzorował cały proces samodzielnie, jednak podkreślił, że nie zwalniało to Zastępcy Komendanta KaOSG i Głównego Księgowego z obowiązku nadzoru nad czynnościami – zgodnie z ich właściwością²⁶⁵.

²⁶² Akta kontroli, s. 808-838, tom II.

²⁶³ Akta kontroli, s. 718-733, tom I.

²⁶⁴ 2022 r. – 6, 2023 r. – 4, 2024 r. – 6.

²⁶⁵ Aktualnie, z uwagi na wzrastającą liczbę postępowań o zamówienie publiczne, Komendant KaOSG nadał upoważnienie Zastępcy Komendanta KaOSG odpowiedzialnego za sprawy logistyczne do zatwierdzania dokumentów

Przejawem prawidłowo realizowanego nadzoru było powołanie²⁶⁶ przez Komendanta KaOSG zespołu do przeprowadzenia analizy i oceny doboru przez komórki organizacyjne KaOSG metod i środków służących wykorzystaniu przekazanych przez Województwo Małopolskie środków finansowych na Fundusz Wsparcia Oddziału Straży Granicznej z przeznaczeniem na budowę automatycznej myjni samochodowej zlokalizowanej w budynku nr 5 w m. Nowy Sącz (...)

Komendant KaOSG podjął czynności w celu wyjaśnienia sytuacji związanej z ponownym negatywnym zakończeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na budowę automatycznej myjni samochodowej (postępowanie nr 3). Ustalenia przedmiotowych czynności nie wykazały zaniedbań ze strony osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie przedmiotowego postępowania, wskazując na ograniczoną dostępność podmiotów mogących świadczyć tego rodzaju usługi budowlane i prawdopodobny brak zainteresowania potencjalnych Wykonawców ze względu na niską atrakcyjność oferty realizowanej za zasadzie – „zaprojektuj i wybuduj” w odniesieniu do krótkiego terminu realizacji przedsięwzięcia²⁶⁷. Niemniej w propozycjach zawartych w sprawozdaniu z przeprowadzonych czynności słusznie wskazano na możliwość szerszego korzystania z klauzuli określonej w art. 276 ust. 2 ustawy Pzp²⁶⁸ oraz możliwości zastosowania w przypadku postępowania nr 3/2024 trybu zamówienia z wolnej ręki, o którym mowa w art. 305 ust. 2 ustawy Pzp²⁶⁹.

Podsumowując, zespół kontrolerów **pozytywnie ocenia sposób realizacji nadzoru** przez Komendanta KaOSG oraz kadrę kierowniczą Pionu Głównego Księgowego oraz WTiZ.

niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o wartości netto mniejszej niż 500 000 zł. Komendant KaOSG przedstawił zespołowi kontrolerów ten dokument (pomimo tego, że został wydany poza okresem objętym kontrolą). Przedmiotowe upoważnienie (nr 278/25/ST z 6 czerwca 2025 r.) zostało wydane na mocy art. 53 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych* i upoważnia do zatwierdzania dokumentów koniecznych do przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych prowadzonych na podstawie ustawy Pzp oraz wewnętrznych aktów prawnych o wartości mniejszej niż 500.000 zł brutto (wniosek o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wniosku o powołanie komisji przetargowej, wniosku o zatwierdzenie trybu/zasad zamówienia publicznego, specyfikacji warunków zamówienia/zaproszenia, protokołu postępowania o udzielenie zamówienia). Zespół kontrolerów podziela stanowisko KaOSG, że ustanowienie upoważnienia na mocy art. 52 ust. 2 ustawy Pzp nie jest obowiązkiem, a uprawnieniem. Jednak w tym przypadku lepszym rozwiązaniem byłoby zastosowanie dyspozycji wynikającej z tej ustawy, a nie ustawy o finansach publicznych. Należy jeszcze pamiętać, że upoważnienie takie może dotyczyć obu etapów postępowania, tj. przygotowania lub przeprowadzenia, a w dokumencie powierzenia powinny być wyspecyfikowane konkretne czynności, które są powierzane, tak jak to zrobiono w tym wypadku. Jest to o tyle istotne, że powierzenie określonych czynności skutkuje przeniesieniem w tym zakresie odpowiedzialności, co konstytuuje zdolność osoby, której powierzono wykonywanie tych czynności, do ponoszenia odpowiedzialności za naruszenia prawa w określonym reżimie prawnym, w przeciwnym wypadku odpowiedzialność ponosi kierownik zamawiającego. Patrz: Komentarz UZP, s. 233-235, E. Wiktorowska [w:] A. Gawrońska-Baran, A. Wiktorowski, P. Wójcik, E. Wiktorowska, *Prawo zamówień publicznych. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2025.

<http://sip2021.strazgraniczna.pl/#!/commentary/587870944/791558/gawronska-baran-andrzela-i-in-prawo-zamowien-publicznych-komentarz-aktualizowany?cm=URELATIONS> (dostęp: 2025-07-02 10:32)

²⁶⁶ Decyzją nr 107 z 18 września 2024 r. Komendant KaOSG powołał zespół do przeprowadzenia analizy i oceny doboru przez komórki organizacyjne KaOSG metod i środków służących wykorzystaniu przekazanych przez Województwo małopolskie środków finansowych na Fundusz Wsparcia Oddziału Straży Granicznej z przeznaczeniem na budowę automatycznej myjni samochodowej zlokalizowanej w budynku nr 5 w m. Nowy Sącz oraz budowę wiaty samochodowej na terenie kompleksu KaOSG w m. Nowy Sącz. Akta kontroli s. 346, tom II.

²⁶⁷ Akta kontroli s. 353-360, tom II.

²⁶⁸ Stosownie do powołanego przepisu Zamawiający może, po zamieszczeniu ogłoszenia o zamówieniu w BZP, bezpośrednio poinformować o wszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia znanych sobie wykonawców, którzy w ramach prowadzonej działalności świadczą usługi, dostawy lub roboty budowlane będące przedmiotem zamówienia.

²⁶⁹ Zamawiający może udzielić zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki, jeżeli w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie podstawowym nie złożono żadnej oferty albo wszystkie oferty zostały odrzucone na podstawie art. 266 ust. 1 pkt 2 lub 5, a pierwotne warunki zamówienia nie zostały w istotny sposób zmienione.

VI. Zalecenia.

W związku z ustaleniami kontroli, polecam:

- 1) dokonać przeglądu zakresów obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy i pracowników wszystkich komórek zaopatrujących i uzupełnić je o niezbędne zapisy dotyczące przygotowania postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w przypadku faktycznego wykonywania takich obowiązków,
- 2) wprowadzić do przepisów wewnętrznych (wytycznych nr 2) obowiązek pisemnego i imiennego wyznaczania pracowników lub funkcjonariuszy odpowiedzialnych za przygotowanie określonego zamówienia publicznego,
- 3) wprowadzić do przepisów wewnętrznych (wytycznych nr 2) regulacje dotyczące jednolitych zasad w zakresie metod szacowania zamówień publicznych wraz z odpowiednim wzorem notatki z tych czynności, który uwzględniałby specyfikę realizowanych zamówień w KaOSG,
- 4) ujednolicić praktykę konstruowania zapisów umownych dotyczących korzystania z prawa opcji, poprzez przyjęcie wariantu opartego na założeniu, że korzystanie przez Zamawiającego z prawa opcji następuje poprzez złożenie pisemnego oświadczenia woli. Dodatkowo konstruować zapisy umowne tak, aby precyzyjnie i jednoznacznie określać warunki i okoliczności, w jakich Zamawiającego korzysta z tego prawa.

VII. Kierownik jednostki kontrolowanej jest zobowiązany w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego pisemnie poinformować zarządzającego kontrolę (za pośrednictwem dyrektora Biura Kontroli KGSG) o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

gen. dyw. SG Robert BAGAN

/podpisano elektronicznie certyfikatem kwalifikowanym/

Wykonano w 1 egz.

1 egz. wydruku dokumentu elektronicznego
po przesłaniu do adresata za pośrednictwem EZD – akta kontroli.

Wykonał: zespół kontrolerów, tel. 6605170.

Data 19.09.2025 r.